

ek

máig használt... szifonyokkal

M. B. márkájú... NIVIZ, ARC... PARFÖMBÖL

ions NHB... a legjobb drogeriák... és illatszertárakban

telefonpalotának a te... központját uralja. A... előgépek megérkezé...

A spanyol kormány... tette közzé, mely... kezdek közli: A fel...

zi zsidó be... éréről tárgyalt... gyi hivatalban... nagykövet

Lengyelország lon... tató tárgyalásokat fol... tárd angol külügyi ál...

és Laphidó S. B... a Baroz L. Fog 18... ma: 8-61.

Taxa postala... No. 224118/229.

DI Ramasetter Róbert

Disztér 2. I. e.

BUDAPEST

KELELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej
Csütörtök, 1936. november 5.
5697. EV. CHESVAN 20
XIX. EVF. 253. SZAM

Roosevelt győzelme

Irta: Marton Ernő

Amikor a genfi zsidó világkongresszuson felvonultak az európai országok zsidó delegátusai és őszintén feltárták a zsidóság helyzetét a különböző államokban, bizony megrendítően sötét kép tárult a hallgató-ság elé. Még a zsidó történelem vérről és szenvedésekről teli lapjai sem ismertek olyan sötét színtűket, mint amilyenek a genfi tribün hallgatósága elé tárultak. Ebben a nyomott, borús atmoszférában az egyetlen derűs pillanát az volt, amikor az amerikai delegátus szólalt fel. A kitűnő Ab. Goldberg azzal kezdte az amerikai zsidóság helyzetének ismertetését, hogy idézte azt a fizikai törvényszerűséget, amely szerint fény és árny arányosan oszlik meg a világon. Nem lehetséges, hogy az egész földgömbön egyszerre sötét éjszaka legyen. Amikor a föld egyik felére éjszaka borul, a másik felén egész biztosan napsütés van. Így vagyunk a zsidó nép sorsával. Még sohasem fordult elő — mondotta Goldberg — hogy a zsidóságnak a világon mindenütt egyformán rosszul menjen. Történelmünk legsötétebb lapjain is mindig található világos színtűtök, s ha a nép egy részének, sőt nagyobbik részének rosszul ment, egy rész mindig akad, amely relatív nyugalomban és megelégedettségben él. Így van ez ma is. Az európai zsidóságra sötét éjszaka borul, de bátran lehet mondani, hogy Amerika szabad földjén a zsidóság még mindig napsütésben él. Az amerikai zsidóság helyzete oly jó, hogy az semmi kívánivalót nem hagy maga mögött.

Önkéntelenül is az amerikai delegátus vigasztaló szavai jutnak eszünkbe, mikor az amerikai elnökválasztásról szóló jelentéseket olvassuk. Bár az utóbbi hetekben Roosevelt újból való megválasztása szinte bizonyosnak látszott, hiszen a jószámatu bookmakerek 7:1 arányban fogadtak el fogadásokat Roosevelt javára, mégis az egész világ demokratikus közvéleménye és elsősorban a zsidóság megkönnyebbülten lélegzik fel a demokrata párt óriási győzelmének hallatán.

Mert olyan egyszerű azért mégse volt a dolog. A reakció sötét erői Amerikában sem aludtak s a különböző európai fasisz-musok, közöttük elsősorban a németorszá-gi, hihetetlen erőfeszítéseket tettek és fan-tasztikus pénzáldozatokkal járó propagand-át folytattak, hogy az amerikai tömege-ket is megnyerjék retrográd politikai esz-méik számára. Néhány hónappal ezelőtt jelent meg Sinclair Lewis-nek, ennek a ha-ladott szellemű pompás amerikai írónak „Ez nálunk lehetetlen” című regénye, amelyben a most lezajlott választások utó-piszitikus lehetőségeit vázolta fel. Sinclair Lewis azt írja meg ebben a könyvben, hogy a fasiszmus stupid frázisai miként kerítik hatalmukba a legjózanabb amerikai rétegeket is és akik még nemrég fölényes kézigyintéssel intézkédtek a fasiszmust, azt mondván rá: „ez nálunk lehetetlen”, azok nem sokkal később szintén beleszédültek a kábító propaganda karjaiba. A regényben a fasiszmus győzedelmeskedik és az író plasztikus, megdöbbentő képet ad arról, hogyan fog kinézni a fasiszta Amerika.

Az író jóslata szerencsére nem vált be s ez a regény bizonyára nem kismértékben járult hozzá, hogy a baljóslatu költői fan-tázia nem vált valósággá. Azok, akik a re-gényt olvasták, riadt szívvel borzadtak vissza attól a képtől, milyen sors vár Amerika szabad polgáira a világboldo-gító fasiszta uralom alatt.

Az amerikai elnökválasztás eredménye vizsgálató üzenet az egész emberiség szá-mára. Az igazi demokráciának ez a győ-zelme azt mutatja, hogy még mindig akad-nak józan tömegek, amelyek nem engedik magukat megtéveszteni semmiféle nagy-hangu propagandától, amelyek a legrava-

Megsemmisítő többséggel lett Roosevelt újra az Egyesült Államok elnöke

Negyvenhat államban kapott többséget Roosevelt, míg Landon csak két államban. Még a köztársasági párt fellegvárában, Filadelfiában is a demokraták győztek. Ötszázharminc elektor közül 523 lesz demokrata. A szenátusban is jelentékeny többséget kapott Roosevelt

Washington, november 4. Az amerikai el-nökválasztás Roosevelt teljes diadalával vég-ződött, olyan hatalmas arányú választási győzelemmel, amelyre még a legnagyobb op-timisták sem számítottak. A köztársasági párt erőfeszítései, hogy Landont juttassák az elnöki székbe, teljes kudarcba fulladtak. Roosevelt rekordszerű választási győzelme egyben az elnök gazdasági és szociális poli-tikájának győzelmét jelenti s lehetővé teszi, hogy további programját is megvalósíthassa.

Az amerikai zsidóság szempontjából is je-lentős Roosevelt hatalmas választási diadala, mert tudvalevő, hogy az elnök igazi barátja a zsidóságnak és a cionista törekvéseknek, erős kézzel nyom el minden náci-mozgólódást és munkatársai között is számos zsidó van. A világ demokráciája számára is nagy nye-reség Roosevelt győzelme, aki valóban haladó gondolkodású államférfi és meggyőződéses híve a demokráciának, amelynek diadálát köszönheti.

szababb politikai jelszavak között is felismerik, hová parancsolják őket igazi érdekeik. Az amerikai tömegeknek ezt a világos ál-lásfoglalását mindenestre nagyban előse-gítette az a körülmény, hogy az amerikai demokrácia élén olyan pompás egyéniség áll, mint Roosevelt elnök. Amit ez a béna, fizikailag ugyszólván mozdulatlanására kényszerített ember az utóbbi években produkált, az szinte csodával határos. Amikor az elnöki székbe került, Amerika a leg-sötétebb válság napjait élte át. Több, mint kilencmillió munkanélküli volt és az egész gazdasági élet morokban hevert. A legvi-lágosabb koponyák sem láttak kiutat a kétségbejött helyzetből. Ekkor jött Roose-velt. Nem hozott magával az elnöki székbe sem gazdasági elméleteket, sem dogmákat, sem politikai platformokat. Két dolgot hoz-tott csak magával: mély emberszeretetét és igazságérzetét. Ezzel fogott hozzá a vál-ság szanálásához.

A szanáló-munka során nem ragaszkod-tott semmiféle elmélethez, vagy rendszer-hez. Ott segített, ahol a hatalmas állam problémáinak szükség volt. Mindenesetre körül-vette magát a legképzettebb tudományos koponyákkal, megalakította az ugynevezett agytrösztöt, amely a hatalmas állam probl-émáinak gyökeréig hatolt. Megteremtette az N. R. A.-t, a gazdasági újjáépítés szer-vezetét, amely habozás nélkül és radikális gyorsasággal látott hozzá a gazdasági ha-jók orvoslásához. Az első dolga volt, hogy ledöntötte magas piederstáljáról a legle-dönthetlenebbnek hitt bálványt, az aranyborjút: a dollárt. Radikálisan leérté-kelte a valutát és ezzel szinte ugrásszerű-en emelte fel a termelési lehetőségeket. A dollár leértékelésébe a helyzetbe hozta a kincstárt, hogy a munkanélküliek milliói-nak helyzetét, egyrészt szükségmunkák, másrészt munkanélküli segélyek révén fel-javítsa és ugyanakkor a bajbajutott far-mereknek is hatalmas kölcsönökkel sietett segítségére. E szanáló-munka során soha-sem az egyesek, hanem a tömegek és az összesség érdekeit nézte.

Az ilyen radikális intézkedésekkel szük-ségszerűen velejár, hogy vannak kárvallo-

Roosevelt megválasztásának eseményeiről alanti tudósításaink számolnak be:

Washington, november 4. Az amerikai vá-lasztás kedden éjfélig ismert eredményei sze-rint Roosevelt közel öt és félmillió szavazatot kapott Landon hárommillió szavazatával szemben.

Valószínűnek tartják, hogy a végső ered-mények kialakulásakor Roosevelt 25 millió rekord szavazatot fog elérni.

Ilyen módon Roosevelt gazdasági politikája óriási igazolást nyert. Roosevelt saját 1932-ben elért rekordját is tulszárnyalja. Rászavazott az ipari és túlnépesedett vidékek la-kossága és a paraszt-lakosság jórésze.

Hajnali négy óraker Roosevelt már 311 elektort gyűjtött össze a kongresszusi sza-vazó-testületből, ami jelentékeny mértékben tulszárnyalja a többségre szükséges man-dátumszámot, ami csak: 266.

(Folytatása a 8. oldalon)

tak is. A nagy trösztök fejedelmei és a pénzmágnások felhördültek Roosevelt in-tézkedései miatt és elképzelhető, hogy min-den eszközzel igyekeztek elgáncsolni a gi-gantikus újjáépítési munkát. De Roosevelt pillanatig sem hagyta magát megfélemlí-teni és derűs lélekkel nézett el a gáncos-kodók fölött. Energikus és következetes maradt mindvégig. Sikerült is elérnie rövid pár év alatt, hogy a dolgozó tömegek élet-nívója érezhetően megjavult és hogy Ame-rika gazdasági élete újra egy felfelé ivelő konjunktúra felé halad.

A zsidóságnak ugyancsak minden oka meg van arra, hogy Roosevelt győzelmé-nek szívből örüljön. Roosevelt kora ifjusá-ga óta nemcsak igazi barátja, de őszinte bámulója is a zsidóságnak. Legszívebb környezetében a kiváló zsidó emberek egész sora foglal helyet. Az agytröszt többsége zsidó tudósokból áll és kormá-nyának legfontosabb tárcáját, a pénzügy-miniszterit, a zsidó Morgenthau tölti be. Roosevelt a zsidóság iránti baráti érzel-meit nem egyszer bizonyította be tettekkel is. A Keren Hajjeszód tizenöt éves jubi-leuma alkalmával küldött üzenete valóság-os apotheozisa a palesztinai építő munká-nak. Ez év szeptemberében, amikor az an-gol külügyi hivatalban már készen állott a palesztinai bevándorlást betiltó rendelet, Roosevelt elnök barátságos, de annál nyo-matékosabb intervenciója volt az, amely megakadályozta, hogy ez a rendelet nap-világot is lásson. Az Amerikában lábraka-pó antiszemita megmozdulásokkal szemben sohasem késlekedett a legdrasztikusabb eszközökkel is fellépni. Amerika zsidósága hálás is neki és a mostani elnökválasztá-son a négy és félmilliónyi zsidóság, amely már számánál fogva sem quantité negli-gable, ugyszólván száz százalékosan Roo-seveltre adta le szavazatát.

Igy hát ezekben a szomorú, szinte re-ménytelennek látszó napokban is akadnak derűs pillanatok, amikor az emberiség kissé fellelegzik. Roosevelt elnök államfői működésének új periódusát nemcsak saját népe, de a tizenhatmillió zsidó nép szív-ből fakadó jókívánságaival is kezdi meg.

Néhány adat Braziliáról

Irta: Stefan Zweig

Braziliáról mi európaiak édes-keveset tudunk. Ez volt egyébként első megszágye-nítő benyomásom, amikor odaérkeztem. Amit ugyanis az iskolában tanultunk, azt jórészt elfelejtettük és amit megjegyez-tünk, annak nincs fontossága, minthogy a számok és adatok már régóta nem talál-nak; a valóság és fejlődés gyorsított tem-póban tuhaladta őket. Azonfelül legfőbb ideje, hogy európai látzereinket átszerel-jük és lássuk, hogy a többi kontinens más méretekben fejlődik és hogy a tulsuly „Ázsia kis félszigetéről”, ahogy Nietzsche Európát jellemezte, aggasztó módon toldó-dik el. Tipikus lélektani hibája a szilók-nek, hogy ők az utolsók, akik észreveszik, hogy gyermekeik már régóta önálló és fel-nőtt emberek. Épp úgy sokan közülünk még mindig nem tudják megszokni a gon-dolatot, hogy Európa egykori kolóniai szel-lemileg és gazdaságilag egyaránt immár szervezett államok, sőt világok.

A művelt európainak átlagos fogalma ma Braziliáról körülbelül így fest:

Egyike a délamerikai köztársaságoknak (amelyeket nem is különböztetnek meg egymástól). Klimája forró és egészségtelen, nyugtalan politikai viszonyokkal, ren-detlen közigazgatással, visszamaradt kul-turával, de gyönyörű tájakkal, sok kihasználatlan nyersanyaggal. Ennélfogva orszá-ga lehet kétségbeesett kivándorlóknak és telepeseknek. Az európai fogalmak e ha-gyományos gőgjén mindenekelőtt korrigál-ni kell, hogy Brazília nem akármelyik tag-állama a délamerikai köztársaságoknak, hanem olyan ország, amelynek saját, egyé-ni és nagyon értékes kultúrája van és a többiekfől már portugál nyelve miatt is különbözik és egymagában akkora terje-delmű, mint egy földrész. Brazília körül-belül annyi lakos fölött rendelkezik, mint Franciaország, vagy Itália, viszont a ter-jedelme akkora mint egész Európáé. Ami-ből kiderül, hogy az emberek százmillióit fogadhatja be és nem kell sok statisztikai tudás hozzá, kiszámítani, hogy néhány év-tized múlva a föld egyik legfontosabb or-szága lesz.

Ne higyjünk tehát azoknak, akik azt ál-lítják, hogy alaposan ismerik Braziliát. Ez az ország, ez a világ olyan terjedelme és a belsejébe való összeköttetések nagyrészt olyan nehezék, hogy a braziliai is hazájá-nak csak egészen kicsiny részét ismeri. Csak újabb időben rendezkedtek be repülő-járatokra, amelyek legalább néhány, az ország belsejében lévő centrumot kötik össze egymással. Hogy az ember végig-hajozzon az Amazon folyón, ahhoz hetek kelleneek. Ha az ember a leggyorsabb vo-nattal a tengerparttól 12 órát utazik az ország belsejébe és azt hiszi, hogy már az ország belsejében van, jó, ha előveszi a térképet, amiből ki fog derülni, hogy mi-lyen roppant távolságra van még az or-szág szívével.

Igaz, hogy az ember már ebből a pers-pektívából is szerény betekintést nyerhet Braziliába, amely nincs központosítva az ország belseje felé. Mint száz évvel ezelőtt Észak-Amerikának, úgy Braziliának gaz-dasági és szellemi sulypontjai a kikötővá-rokban és szomszorosulnak, vagy a kikötő közelében fekvő centrumokba. Ezek a cent-rumok viszont — Santos, San Paulo, Rio, Bahia és Para — olyan messze vannak egymástól mint Stockholm Sziáciától. Ezek láttára azonban már meggyőződhetünk en-nek az országnak sokrétűségéről és rop-pant lehetőségéről.

Ma még az ország talajkincseinek egytl-zedéről sincs tudomásuk, még nem nyiták meg a föld kincsei és nem lehet tudni, a

Irán — a modern Perzsia

Riza Sah Pehlevi birodalma lerázta a muzulmán papi uralmat és elváltotta az állami és az egyeni életet az egyháztól. A közös kalapviselést mint a szekularizáció és a zsidók emancipációjának jelképe. Az emancipált perzsa nép. Az iráni kultúra megújodása

Jeruzsálem, november 4. Aki 1936 évben Jeruzsálemből Damaszkusz-Bagdadon, majd a Tigris völgyén keresztül Iran csodás fensikjára emelkedik s aki átutazza Irán (Perzsia) hatalmas országát, az iráni határtól Hamadanon, Teheránon keresztül Meshhedig, az afganisztán határig — meglepő képet lát maga előtt. Érzí az élet jellegzetes dinamikáját, látnia kell, hogy ebbe a keleti országba új szellem vonult be. A perzsák népe, mely az utóbbi évszázadok alatt uralkodóinak gyengesége és papságának fanatizmusa folytán a történelem sötétjébe esett vissza, és a legviszámadozóbb és legürelmetlenebb országok egyike volt — Riza Shah Pehlevi vezetése alatt most újból aktív tényező kezd lenni Ázsia politikai, gazdasági és kulturális életében. Törökországon kívül a Kelet egyetlen országa sem áll oly hatalmas átalakulás és megújodási folyamat közepette, mint Iran országa, a régi Perzsia.

Iran mai uralkodója, aki egyszerű katonából lett Perzsia egyeduralmódója, minden erejével azon van, hogy az állami életet a huszadik század európai életformáihoz időmértékben, legyőzve a klerikális muzulmán befolyást és a népi életet a régi iráni kultúrával telítve, hogy ily módon Iránt politikailag és gazdaságilag egyaránt függet-

len országgá fejlessze, hogy még egyszer felragyogjon Ázsia fölött Iran napja.

Az iráni civilizáció

Aki Teheránba érkezik, meglepődve látja, mily hatalmas tempóban és méretekben építenek ezen a földön. Opera, muzeum, egyetem, kórházak, rádió-állomás, Nemzeti Bank, kormánypaloták és más pompás épületek emelkednek egymásután. Gyors ütemben fejlődik a gazdaság iparosítása, rizs-, cukor- és gyapjúgyárak alakulnak, az utakat javítják, hidakat vernek, kikötőket építenek a Káspi tónál és a Perzsai-öbölnél; eredményesen folyik a nomád törzsek letelepítése, ami által a nyugtalanság és bizonytalanság utolsó seregeit semmisítik meg a civilizáció fegyvereivel; nagy buzgalommal készítik elő Iran saját légi utvonatát és építik a transiráni vasutat, mely az ország északi részét a kikötőkkel és a déli utakkal köti össze. Óriási dinamika, lüktető élet gazdasági és politikai téren egyaránt, amj Tel-Avivra és az új településekre emlékezteti a palesztinai embert. Hiba volna azonban azt hinni, hogy az államnak és a gazdaságnak európaizálása ki is meríti az iráni megújodást. Európa csak eszköze a nemzeti állam megerősítésének. Az európaizáláshoz ugyanis az iranizálás törekvése és az államnak az egyháztól való elválasztása szegődik.

Külvilágiasztották az egyházat az államtól

A szekularizálás törekvése, az egyének és az államnak a muzulmán egyház és papság bilincseitől való megszabadítása, különösen a nemmohamedánok (keresztények, zsidók, zoroasterek, stb.) új helyzetében jut láthatóan kifejezésre. Iran 99 százalékban muzulmán ország, ahol a 16. század óta a *siiti* és nem a *sunni* iszlám az állami vallás, mely a „hitetlenek” rituális „tisztátalanságát” tette a felekezeti közötti politika javára. Ez az elképzelés volt a forrása mindazon szenvedéseknek és üldözéseknek, amelyeknek állandó nyomása alatt éltek századokon át a perzsa zsidók és keresztények. A zsidók például nemcsak megkülönböztetett öltözködéssel, turbánnal különleges magatartással, házaiknak megkülönböztetett magasságával, stb. kellett, hogy elkülönüljenek a hívőktől. A „hitetlenek” eső idején például nem léphetnek az uccára, mert „az eső tisztátalanságukat a hívőkre is átviheti”.

Ezt az egész elképzelést teljesen leépítette a mai rezsim és a történelemé már ez az egész szellem. Ez pedig azzal a reformmal történt meg, amely egységes kalapviselést vezetett be az összes perzsák, zsidók, keresztények, zoroasterek és muzulmánok számára. Ezáltal külsőleg elimináltak az ellentétet hívők és hitetlenek, papság és laikusok között.

A perzsa emancipáció

Riza Shahnak ez a reformja, mely 1928-ban lépett érvénybe, talán nevelésnek tűnik az európai ember szemében, mégis ez volt az, amely a vallási és faji ellentétek leküzdését, a nemzeti öntudat és az összslakosság egyivétartozásának emelését legnagyobb mértékben mozdította elő. Az egységes kalap a külső jele a szekularizációnak és egyidejűleg az iráni zsidók emancipációjának is. Hogy milyen messzemenő mértékben valósult meg a szekularizáció a közéletben, annak egyik legjellemzőbb bizonyítéka az a tény, hogy a perzsák utveleiben egyáltalán nem regisztrálják már a vallási hovatartozását az egyének és mindenkit „iráni állampolgár”-ként jelölnek

Fővárosban jól bevezetett fogorvosi és orvosi rendelő

teljes elektromedikai felszereléssel kombinációt keres külön fogorvossal és orvos-sal, libera practica-val egzisztencia biztosítva. Ajánlatokat „50—100.000” lej jellegre Brassói Lapok bucaresti kiadójába, Strada Antim No. 20.

Az iráni kultúra reneszánsza

Az új iráni kultúra nem az arab-muzulmán, hanem az iszlám előtti iráni multtra épül. Az 1300 éves muzulmán uralmat építődnek tekintik (egyenes szerencsétlenségnek) és miután az arab uralom nem tudta

A FOGAK ÉLŐSZERVEK—

ha BETEGEK, az egész szervezetnek árthatnak. Kéfelje tehát fogait egészsége megóvása céljából KÉTSZER NAPONTA CHLORODONT-tal! Vizsgálta meg fogait kétszer évente fogorvossal!

Chlorodont!

megsemmisíteni sem a perzsa nyelvet, sem az iráni hagyományokat, Riza Pehlevi és munkatársai a régi „pehlevi” kultúra forrásához vezetnek vissza a fiatal nemzedéket és ezt a kulturát avatják az új életideálnak és művelődési célkitűzésnek. „Vissza az iráni multhoz” — ez a törekvés különböző formákban jut kifejezésre. A dinasztia neve, mely Riza Sah-hal kezdődik, a Pehlevi nevet viseli. Az ország nevét Perzsiáról Iránra változtatták, ami szintén a

reneszánsz mozgalom eszmei irányvonalának szimbóluma. Az iranizálás azonban más vonatkozásban is kifejezésre jut. Az újszülött gyermekeknek nem mohamedán, hanem régi iráni hősök neveit adják. Az iráni nyelv fejlesztésére nyelvakadémiát létesítettek, melynek az a legfőbb feladata, hogy megtisztítsa az ősi nyelvet az idegen befolyásoktól, elsősorban az arab szavaktól. (Jeruzsálem.) *Dr. Walter Fischer*

Leoben osztrák városkában megkezdődött Strasser Károly budapesti egyetemi hallgató bünpere,

aki Bécs és Innsbruck között a vonaton meggyilkolta és kirabolta Farcaseanu Mária román asszonyt. Teodorescu Traiant értelmi szerzőséggel vádolják

Bécs, november 4. (Rador.) A stíriai Leoben városában ma kezdődött meg Strasser Károly budapesti egyetemi hallgató pere, aki a Bécs és Innsbruck között közlekedő vonaton megtámadta Farcaseanu Mária-t, kirabolta, meggyilkolta és a vonat ablakán keresztül a pályatestre dobta. Az

áldozat holttestét egy csendőr találta meg, Admond állomás mellett. Letartóztatása után Strasser tagadta ugyan tettét, de elmentmondásokba keveredett. Az esküdt-széknek meg kell állapítani Teodorescu Traiant szerepét is, akit az értelmi szerzőséggel vádolnak.

SELECT MOZGÓ

Ma a filmek koronája!

ÁRTATLANOK

Soha ilyen szép filmet még nem vetítettek! Az „ÁRTATLANOK”-ról fog beszélni egész Cluj! Főszerepekben:

Merle Oberon, Miriam Hopkins, Joel Mc. Cree

Ismét lényegesen átszervezték az osztrák kormányt

Az új kormányban Schuschnigg a hadügyi és külügyi tárcát is magának tartotta meg. Baar-Beerensfels és Draxler kiváltak a kormányból. Schmidt Guido államtitkár a Népszövetség átszervezése és a magyar követelések mellett nyilatkozott

Bécs, november 4. Az osztrák belpolitikai élet állandó feszültségű változásai tegnap ismét új fordulatot vettek: Schuschnigg kancellár ismét lényegesen átszervezte kormányát. Az új kormányban Schuschnigg a hadügyi és külügyi tárcákat is megtartotta s így új kabinetjének erősen személyi diktatórikus jellege van.

Az új Schuschnigg-kormány végleges névsora a következő: kancellár, hadügyi és külügyminiszter: Schuschnigg. Kancellár-helyettes: Hülger marsall, belügy: Horsteanu, pénzügy: Naumayer, állambiztonság: Neustreadter-Stürmer, kereskedelem: Taucher, igazságügy: Piltz, közoktatásügy: Pernter, földművelésügy: Mandorfer, közmunkaügy: Resch, külügyi államtitkár: Gyudo Schmidt, hadügyi államtitkár: Zechner tábornok, a köztársasági unió államtitkára: Guido Zerna, munkásügyi államtitkár: Hans Rott.

Az új kormányból hiányzik Baar Barenfels és Draxler, akik a Heimwehr tagjai. Horstenaunak, aki a német közeledés híve és azelőtt tárcanélküli miniszter volt, a

belügyi tárcát adták át, de alaposan megcsontkítva, a legfontosabb belügyi teendőket a most alakított állambiztonsági minisztériumhoz tették át. Schmidt Guido megmaradása azt jelenti, hogy Ausztria kitarj külpolitikai irányvonala mellett.

Bécs, november 4. Guido Schmidt az átszervezett osztrák kormány külügyi államtitkára, nyilatkozatot adott a sajtónak. Kijelentette, hogy november második felében Berlinbe utazik. Kiemelte Mussolininak az osztrák függetlenségéről tett kijelentéseit.

Ausztria barátja a Népszövetségnek, de csak azzal a feltétellel, ha alapjában átszervezik. A határok revíziójának kérdésében kijelentette, hogy ez olyan probléma, amely elsősorban Magyarországot érdekli, de természetesen Ausztriában is a magyar követeléseket nagy rokonszenvvel kísérik.

Ennek a kérdésnek általános rendezését nem lehet elképzelni csak az összes érdekelt nemzetek hozzájárulásával.

es iralcsonó...

éki kompromittáló iratvadásztól védekező vagy zó, hanem annak a sok halmazáról, melyek a tásáról tesznek tanusávó óta egy tekintélyes étek. Többszer súlyos valamint vese- és májbetegségben, ideges gyomorszájában, stb. szenvedő kjes gyógyulását a ma D. amerikai gyógyszer-tökéletesen kigyógyítja

az ország minden gyógy-erájában, vagy postán utánvét mellett Császár Bucuresti, Calea Victo-

a területek előnyösebb imájuk következtében és nak berendezve és extenodhatnak, hasonlíthatat-elmek, mint az európai gazdasági tultermelésről ink Európában. Orosz-számítása után Európa amennyit mezőgazda-száság az, hogy Európán, a mezőgazdaság ter-nyok kötelessége, hogy egét megszüntessék.

gyóiratok sorában a Die Pauluswerk adja ki és térítése a célja. Ebből etkezik, hogy szembehe-ttel és egyre vitázik a mal, amely ennek a fajt képviseelője. A szeptem-égek cikket hoz. A ve-nygulyozza, hogy a zsi-előnyösebb helyzetben ténél, mint a keresztény-lajba nyulnak, Krisztus, k valamennyien zsidók ségbevonja a zsidók ki-át, megszünt keresztény l odobb ezeket olvashat-hullanak el most meg-egrugdaltan az ország-najszolják, megkínózták Ez szörnül szgyene a legint máshol: A béke-akozni és a zsidókat ki- ez a kettő sehogysem aki egy embert a fajtája len vétkezik, aki ezt az teremtetten.

zik a nemrégiben et-ál. Az egyik közülük ég főpapjának neve is kiderül a cikkből, k-ázból és a csete utolsó nélküli volt. Egy harma-áritás hiányosságáról gresszust hozza fel bi-nem volt minden ország

pp keresztények olvassák nek körében jó szolgál-ehány erősen gyökeret szét.

(g. s.)

jön, látogassa meg

ujjonnan megnyit

ody"-árt

ro" palotában, mely ezésénél, valamint amjánál fogva a fő-ált köreinek beszéd-át képezi.

Beszélgetés Gheorghe Stanoiuval, Románia legnagyobb sorsjegy- főelárusítójával

Cluj, november 4. (Az Uj Kelet tud.) Gheorghe Stanoiu, az ismert bucuresti sorsjegyfőelárusító pár nappal ezelőtt Clujon járt, mely alkalommal meglátogatta a Zsidókörházat is. A látottak annyira elragadtatták, hogy a körház javára tízezer lejt adományozott.

Ebből az alkalomból kerestük fel Gheorghe Stanoiu, aki a román közgazdasági élet egyik tekintélye.

— Mint nemzsidót, mi indította arra, hogy a Zsidókörházat meglátogassa? — kérdeztük.

— Első ízben járok Clujon, kötelességemnek tartottam tehát sorsjegyfőelárusító kollégámat felkeresni. Így jutottam el a Kereskedelmi Hitelintézetbe, ahol Sebestyén Rezső mérnök ur és Ligeti Sándor dr. ur igen szívélyesen fogadtak. A beszélgetés során megemlítettem, hogy szülő helyemen Ciuperceni falucskában (Doljmege) betegeskedő intézményt hívtam életre. Erre válaszképpen vittek ki a cluji Zsidókörházba, ahol a látottak annyira megalapították, hogy kötelességemnek éreztem elragadtatásomnak pozitív formában kifejezését adni.

— Mint az ország egyik legnagyobb főelárusítója, hány sorsjegyet forgalmaz? — kérdeztük tovább.

— Engedje meg, hogy etikai okokból erre a kérdésre ne válaszoljak. Mindenesetre annyit meg szabad jegyezni, hogy több mint ezer tisztviselő, bizományos és elárusító áll

vállalatot szolgálatában és osztályonként többszázmillió lejt forgalmat bonyolítok le. (Cluji fiókjának vezetőjétől tudtuk meg, hogy osztályonként a kibocsátott sorsjegyek egyharmadát forgalmazza, tehát Gheorghe Stanoiu egyike az ország legnagyobb főelárusítóinak.)

Mi a véleménye Önnek, mint román kereskedőnek az egyre erősödő antiszemitizmus irántól a gazdasági életben?

— A romániaság előtt sohasem voltak elzárva az utak a kereskedelmi és ipari pályák előtt. Itt vagyok én, mint őromán, nagyszérien beletudtam illeszkedni a kereskedelmi életbe, ahol a legnagyobb egyetértésben dolgozom együtt a zsidókkal. Az a véleményem, hogy a többségnek a zsidókkal való harmonikus együttműködés hasznosabb a romániaságra, mint a zsidókra. A kereskedélem az a tudomány, amelynek professzorai a zsidók. Mindenkinél jogában áll tanulni és bármely kereskedelmi pályán, ahol az érvényesülés lehetősége adva van elhelyezkedni. A többit a nemes versengés döntse el. Egyébként is nem a szavak, de a munka emberé a jövő. Magam igazán megélhettem volna vagyonomból, amelyet szülimtől örököltem, a munka ösztöne hajtott szomban és ma örömmel mondhatom, hogy a munka minden öröme. Tulzást nélkül állapíthatom meg, hogy vállalatomnak vezetője és segédmunkása is vagyok.

(—)

KÖZGAZDASÁG

Kiszorította a magyar gépipart a romániai piacról a német dömping

A magyar mezőgazdasági gépkivitelnek vissza kell vonulnia a román piacról. Anglia és Amerika védekeznek a német dömping ellen

Cluj, november 4. (Az Uj Kelet tud.) Mind gyakrabban foglalkozik a magyar sajtó a német gyáripár közismert exportexpansiójával, amely egyre súlyosabban érezteti hatását nemcsak a keleteurópai országokban, hanem Angliában és a tengeren túl is. A német gyáripár tervszerű harcot folytat ezeknek a piacoknak a megszerzéséért és ebben a német kormány messzemenően támogatja is.

Anglia és Amerika e dömpingexporttal szemben már védekező rendszabályokat határoztak el. Anglia ugy az anyaországban, mint a dominiumokban szigorúan vizsgálta tárgyává teszi, hogy az importált cikkek mi a belföldi forgalmi ára és előállítási országokban és amennyiben ez a belföldi ár magasabb, mint az exportár, úgy a cikkre kimondják a dömping jellegét. Ez esetben az egyébként érvényes vámtevételeket annyiszor magasabban érvényesítik az importcikkre, mint amilyen összeg szükséges a belföldi árnívó biztosítására. Amerika a védekezés terén még tovább ment és

a dömpingcikkek teljes tilalmazása miatt valóságos vámháborúba keveredett Németországgal.

A délkeleturópai országok és a balkánál-

lamok ilyenfajta védekezésre képtelenek. Németország ezekben az országokban, mint agrártermékek legnagyobb vásárlója, szinte monopolisztikus helyzetet élvez, nemcsak az odairányuló export, hanem a Németországba irányuló import lebonyolítása tekintetében is. Németország hallatlanul olcsó áron vásárolja fel a délkeleturópai és a balkánállamok agrártermékeit, viszont ezeket

odahaza gyakran a bevásárlási ár két-háromszorosáért értékesíti.

A beszerzési és a belföldi eladási ár között mutatkozó differencia, mint nyereség, az ipari export-támogatási alap kasszájába kerül. Az ipari exportkassza teszi azután támogatásával lehetővé, hogy Németország ipari termékeire olyan eladási árat állapíthat meg, amelyek ugyszólván minden versenyt ki- zárnak. A támogatás nagysága aztán országok és iparcikkek szerint változik.

Igy például szakemberek megállapítása szerint

a Németországból a balkánállamokba irányuló mezőgazdasági gépkivitel közel hetven százalékos exporttámogatást élvez és ennek tudható be, hogy egy körülbelül 80 kilogramos német gyártmányú fogatos eke 800 dinárért kapható akkor, amidőn egyedül a behozatali vám 100 kgr-ként mintegy 450 dinár, míg a számlaösszeg, valamint a vám

A milliomosok

nagy száma,

akiket egyetlen nap október 15-én kreált a

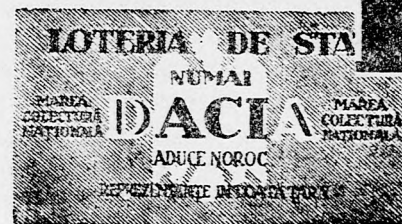
DACIA
nemzeti sorsjegyáruda bizonyítéka a

RENDKIVÜLI SZERENCSENEK,

amelynek ez az áruda örvend. Az Ön érdekében, hogy szerencséje legyen, hogy meg lehessen győződve, hogy sorsjegyet gondosan ellenőrizik, hogy gazdag ember legyen, vásároljon még ma sorsjegyet a DACIA nagy nemzeti sorsjegyárudánál!

Egész sorsjegy
ára 800 lei.

Negyed sorsjegy
ára 200 lei.

DACIA

Sorsjegyárusító irodák
az egész országban.

Képviselő Clujon: „Economia” P. Unirii 23.

és fuvar tételei után lerovandó fázisforgalmi adó további 8 százalék. A fuvarral együtt tehát az összes importköltség egy ilyen német eke körülbelül 600 dinár, holott az eke mégis 800 dinárért kapható, jöllehet az illető német cég jugoszláviai vezérképviselete és annak szervezőjéhez tartozó alképviselet is, legalább 15 százalékos keresnek együttesen már a fentebbi árban.

De a nagy mezőgazdasági gépek terén is hasonló a helyzet, mert amikor például Németországban egy 38 lóerős nyersolaj-traktort egységese árban 7250 márkáért ad el a gyár, ugyanakkor ugyanez a traktor akár Romániában, akár Jugoszláviában már 4000 márkáért is kapható, vagyis

a külföldi ár a belföldi árak alig több, mint a fele!

Igy van ez azonban az összes mezőgazdasági gépekkel és ennek tudható be, hogy például a magyarországi mezőgazdasági gépkivitel szinte két várra terült a német dömping gözhengere előtt. A magyar gyárak kénytelenek lassan teljesen kivonulni úgy a román, mint a török, bulgár, görög és jugoszláv piacokról és átengedni a teret a német versenytársaknak, holott a magyar gyárak évtizedek óta kiépített eladási szervezettel bírtak,

évtizedek óta uralták ezeket a piacokat, azonban a német konkurenciának ezt a má módját nem bírják.

Mendel Ius hangversenye. Mendel Ius, a népszerű hangversenyénekesnek kedden este az Ujságíróklub vendége volt. Mendel Ius komoly fejlődésen ment keresztül. Hangja tömörebb és tisztább, hangszkálája szélesebb lett és ez tette lehetővé számára, hogy ennyire színes műsorral léphessen nyilvánosság elé. Hangjának nagy terjedelme révén érthette el, hogy egyetlen estén Aidát és Traviatát énekeljen. A közönség melegen ünnepelte. A zongorakíséretet Schönfeld Hédy látta el.

Székely Béla: Az antiszemitizmus és története 380 lap. Tabor-kiadás 106 lej. Lepage-nál, Cluj, Postán utánvétellel. Kérje a Tabor-kiadványok teljes jegyzékét.

Elhízásnál, szívéltszírosodás és máj-elzsírosodás esetében reggel, délután és este egyharmad pohár természetes „Ferenc József” keserűviz — félórával az étkezés előtt bevéve — rendkívül értékes házi-szer, melynek hatása gyors, biztos és mindig kellemes. Az orvosok ajánlják.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. A háskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelképes levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbéteget mellékelve van.

Egy szoba, előszoba fürdőszoba használattal villanegyedben havi 800 lejért kiadó. Cim a kiadóban.

Fiatal zsidó nő, kitünően főz, dietikusan is, jobb családhoz ajánlkozik. Megkeresések „Jó koszt” jellegre a kiadóhivatalba.

Fényképészség alkalmazást keres. Vidékre is megy. Cim a kiadóban.

Kereskedelmi iskolai végzettséggel bíró fiatalember üzletszerzői vagy raktárnoki állást keres. Cim a kiadóban.

Eladó a Str. Carpatilor és Str. Mercur sarkán fekvő 3 szobás teljes komfortos kertes családi ház. Érdeklődni: Nedelcu, Str. Calvin 22. d. e. 9—1-g.

Jóízűen, olcsón étkezhettek, finom bivaly-tejes kávét 5 lejért ihattunk: Elekné ort. kóser étkezőjében. P. Mihai Viteazul 10.

Akar szép, fiatal lenni? Keresse fel legmodernebb módszerrel dolgozó kozmetikámat. Regele Ferdinand 11. emeleten (Gólya áruház) Ella Kozmetikai Intézet. Hivatalnok-nőknek, diákoknak redukált árak. Ingyen tanácsadás! Tanítványok szakszerű kiképzése.

Aiudi Maar-féle prima gyümölcsfák egyedül nálam szerezhetők be és jegyezhetők elő. Teljes orgonák, diszfák, diszbokrok, két éves rózsafák. Grieger, Regele Carol 37—39.

Antorizált könyvelő 100.000 lej készpénzzel megfelelő állást keres, esetleg betársulást. Cim a kiadóban.

Kereskedelmiben érettségizett leány gyakornoknak azonnal felvétetik. Bumtex S. A. Str. O. Iosif 4.

49 éves, de jól konzervált özvegyasszony, kinek vagyona 2 és félmillió lej és havi jövedelme 10.000 lej, megfelelő koru és vagyonu férjjet keres. Bővebbet „Mira” házasságközvetítő iroda. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116.

Kapualatti külön bejáratú, parkettes, napos butorozott szoba, esetleg reggelivel és fürdőszoba használattal kiadó, Str. Mico 20, földszint. Érdeklődni Calea Motilor 40, emelet, balra.

Rövid és kötöttáru szakmában teljes jártassággal bíró 3 nyelvet perfektil beszélő eladók felvételnek: Hercules áruház, Cluj, Calea Regele Ferdinand 9.

Korszerű és társad

Alomfejtés, álommal s egyben legvilágosabb része, mely az álom tárgyalja, illetőleg más jelentős ágát (zsidó) elnevezés alatt igen találóan „zsidó” Mig a középkori álomzók az álom lidérc-közösének tulajdonát is ki lehet olvasni, a illetőleg álommagy nyomott vágyaink tartja s ezzel tulaj fogását igazolja, a is freudisták voltak. Hogy az álommal netesen a zsidó Fre képpen érthető. A l álomában lehet egy saival s még az átt ban érezhetik maguk nek.

Eppen ezért érthető, hogy a zsidó álommagyarázatát, a hölgyek, rablók, bukott pártvezérek, tek, idült antiszem dosok lelkesednek a ért, még akkor is, freudista elmélet ta

Lelkesedésük a erényes hölgyek re apróra a férfiszive avatják önmagukat álomukban élik ki n kurtizánok álomukba a bukott pártvezér népeket, amelyeket a moralisták álom gyönyöröket, amely a diktátorjelöltek guknak a vérengz fogják, hogy elem egy új világi tere szemíták álomukban Rotschilddal és vég sok álomukban sőt a korszakot, amikor készülték.

A modern álom ellenfeleit viszont a cigányok és az ol találjuk, akik álom mértékben megvált tulkbén. A beérkez ték álmaikat azzal feleiket, a cigányok élhetik állati ösztö tesek azzal, hogy rel és mert agyul részei helyettesítik.

Arja, árjapanagr leg egy nyelvcsalád szolgált, amelyhe cigányok, majd ké százok nyelve t meghatározás a a kiválóbb népség: a faji magasztossá célozza. A magas olyanok, amelyeke pek, mint pl. a érteni.

Az igazi árják általánosságban a Igazi árja meg annak forrása nem ban van, már ped tud, az igazi árja dolkodni egy zsi jelentőségét a mi helyezi.

Az igazi árja m pedig a vérben h hogy a vér hősie vérenek hiontásáv

Igazi árja gyűl leg, ha alacsonyab a zsidósághoz t legnagyobb megbe ben, ha a tőke a értsd az ágyugvá Chaplin-bajuszt és

Az igazi árja m zsidó kuruzslik t védelem humanis zember hve az nemcsak a termés a háborus bőripar

Igazi árja hisz és az északi k hivatásában, teki szemű zsidókra, e szemre és az elő

Vasárnap d. e. 11 órakor
a Poale Cedek imaházban nagy

Paleszlina-miling

Szóonokok: Dr. Fischer József, Geiger Móric, dr. Nartan Ernő

Korszerű politikai és társadalmi lexikon

Álomfejtés, álommagyarázat. A legdivatosaabb s egyben legvitatottabb lélektani iskola: az ugynevezett freudizmus elméletének egyik része, mely az álmok lélektani jelentőségét tárgyalja, illetőleg magyarázza. A freudizmus másik jelentős ágát lélekelemzés (pszichoanalízis) elnevezés alatt ismerjük, de a pesti argot igen találóan „zsidó gyónás“-nak is nevezi. Míg a középkori álomfejtők és álommagyarázók az álmot lidércnek és szellemek beavatkozásának tulajdonították, amelyből a jövőt is ki lehet olvasni, addig a modern álomfejtés, illetőleg álommagyarázat álmunkat elnyomott vágyaink teljesülési területének tartja s ezzel tulajdonképpen a költők felfogását igazolja, akik már Homeros idejében is freudisták voltak.

Hogy az álommagyarázat elméletét történetesen a zsidó Freud alkotta meg, különösképpen érthető. A legtöbb zsidó ugyanis csak álmában lehet egyenlő keresztény embertársaival s még az áttért zsidók is csak álmukban érezhetik magukat fajtisztá keresztényeknek.

Eppen ezért érthető, hogy leginkább a zsidók lelkesedtek és lelkesednek a freudista álommagyarázatért. Kivülük főleg erényes hölgyek, rablók, színházosok, kurtizánok, bukott pártvezérek, moralisták, diktátorjelöltek, idült antiszemita és amerikai milliárdosok lelkesednek a modern álommagyarázatért, még akkor is, ha tele szájjal hirdetik a freudista elmélet tarthatatlanságát.

Lelkesedésük merőben tapasztalati. Az erényes hölgyek rendszerint álmukban török apróra a férfiszíveket, a rablók álmukban avatják önmagukat szentekké, a színházosok álmukban élik ki nyárspolgári hajlamaikat, a kurtizánok álmukban nyelik el az erénydíjat, a bukott pártvezérek álmukban váltják meg népeiket, amelyeket éber állapotban utálnak, a moralisták álmukban élik ki azokat a gyönyöröket, amelyeket másoktól irigyelnek, a diktátorjelöltek álmukban előlegezik maguknak a vérengzés gyönyörét, melyre ráfogják, hogy elengedhetetlen szükségessége egy új világ teremtésének, az idült antiszemita álmukban kötnek borsos üzleteket Rotschilddal és végül az amerikai milliárdosok álmukban sóhajtják vissza azt a boldog korszakot, amikor még forradalmári pályára készültek.

A modern álommagyarázat legelszántabb ellenfeleit viszont a beérkezett diktátorok, a cigányok és az olimpiai győztesek között találjuk, akik álmukban, ha voltak, teljes mértékben megvalósították mindennapi életükben. A beérkezett diktátorok beteljesítették álmukat azzal, hogy elnémították ellenfeleiket, a cigányok azzal, hogy szabadon kiélhették állati ösztöneiket, az olimpiai győztesek azzal, hogy kezet foghattak a Führerrel és mert agyuk funkcióját testük egyéb részei helyettesítették.

Árja, árjaparagrafus. Az árja szó eredetileg egy nyelvcsalád tudományos gyűjtőnévül szolgált, amelyhez a hinduk, a perzsák, a cigányok, majd később a germánok és angolszászok nyelve tartozott. Jelenleg az árja meghatározás a testileg és lelkileg legkiválóbb népség: a német nemzeti szocialisták faji magasztosságának aláhangsúlyozását célozza. A magasztosság legfőbb kritériumai olyanok, amelyeket az alacsonyabbrendű népek, mint pl. a zsidók, meg sem tudnak érteni.

Az igazi árjak legfőbb ismertetőjelei nagy általánosságban a következők: Igazi árja megveti az intelligenciát, mert annak forrása nem a vérben, hanem az agyban van, már pedig az agy csak gondolkodni tud, az igazi árja viszont csak érezni. Gondolkodni egy zsidó is tudhat, ami az agy jelentőségét a minimálisnál is alacsonyabbra helyezi.

Az igazi árja mindenekelőtt hős, a hősiég pedig a vérben honol, amit az is bizonyít, hogy a vér hősiességét elsősorban a mások véreinek kioltásával lehet gyakorolni.

Igazi árja gyűlöli a tőkét, ha másé, illetőleg, ha alacsonyabbrendű fajtához, elsősorban a zsidósághoz tartozók kezében van, de a legnagyobb megbecsülést tanúsítja vele szemben, ha a tőke a magasabbrendűség céljait: értad az ágyugyártást, a válszizij-kultuszt, a Chaplin-bajuszt és a sörivást szolgálja.

Az igazi árja megveti a tudományt, amely zsidó kuruzsok találmánya, elveti az embervédelem humanista eszélhámosságait, ezzel szemben híve az állatvédelemnek, melyhez nemcsak a természetes rokonszenv, hanem pl. a háborús börtör érdekei is fűzik.

Igazi árja hisz a kék szemek, a szőke haj és az északi koponyasalkat világmegváltó hivatásban, tekintet nélkül a szőke és kék szemű zsidókra, Göbbels és a Führer feketéjére és az előbbi ludtalpára.

A fentiekhez képest ma már van árja fizika, mely a föld vonzóerejét az árja csizmák nehézkedési erejéből származtatja, van árja jog, mely megszünteti a bírói és végrehajtói hatalom képmutató kettősségét és a hőhért is bírává avatja, ha a delikvens pl. nem tudja kimutatni testi és lelki azonosságát a fajtisztá hőhérokkal.

Van már árja természettudomány, amely jelenleg a mikróbák, kenguruk, csimpánzok és galandférgek fajtisztaságának kutatásával van elfoglalva, miért is nincs messze az idő, amikor a sémita bacillusoknak meg fogják tiltani, hogy árja Übermenscheket megfertőzhessenek s hogy kétes származású nilusi krokodilok netán vegyesházasságot, ugynevezett fajgyalázást követhessenek el amazoni krokodilusokkal.

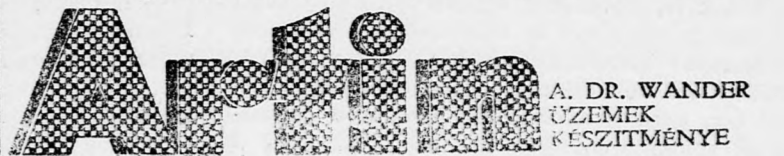
Igazi árja ezeken felül mindenben és mindenütt tiszteli a monumentalitást. Korlátoatlanságban, ágyvuban, pökhendiségben és gyűlöletben megveti a kiskaliberű arányokat; e grandománia az alapja tulajdonképpen zsidógyűlöletének is, ami érthető azért is, mert e megnyilatkozásokban a zsidók kétségkívül a világ legutolsó sorban kullogó népei közé tartoznak.

Az árja-elmélet logikus következményeképpen a világ összes népei között első helyre kell helyeznünk a cigányokat is, akik már akkor valódi árjak voltak, amikor — Tacitus szerint — a germániai teutonok az ökörszarvakat részesítették előnyben a kampós-

Nem drasztikus a hatása az ARTIN hashajtónak!

Az ARTIN készítésénél a gyógyszerészet és az orvostudomány minden vívmányát felhasználjuk. Mindazokat az anyagokat vesszük, amelyek fiziológiai hatása a belekre nemcsak biztos, de enyhe is. Ha ARTIN-t szed, nem kell félnie a következményektől, nem lesznek görcsei, sem hasmenése. Számtalan klinikán próbálták ki az ARTIN hatását és az orvosok mindenütt mint nagyszerűt és biztos, enyhe hatású hashajtót ajánlják. Az Artin dragée szedése könnyű és kellemes, nők, kényes férfiak szívesen szedik. ARTIN hatásában felette áll a legtöbb hasonló készítménynek, a modern hashajtó, annak minden előnyével.

keresztrel szemben.

Miután a világ első cigányköztestvérsége Oroszországban alakult meg, érthető, hogy az árjak árjája: Hitler Adolf e cigányok felszabadítására készül. Nyilvánvaló ugyanis, hogy rövid időn belül nemcsak az összes, Németországon kívül élő tiszta germán-árjakat, hanem az első cigánybirodalmat is Germániához akarja csatolni, hogy ezzel a nemzeti zeneirodalmat az öntudatlan árja

zenészek, mint Beethoven, Bach, Mozart, Haydn nivóját is meghaladó magaslatra emelhesse.

Árjaparagrafus alatt azokat a törvényeket értjük, melyek a fent elsorolt magasztos árja-célokat és magasrendű megnyilatkozásokat a zsidó kapitalistáktól, bosevikiektől, szabadkőművesektől és intelligencia-bestiáktól a vér és ököl erejével vannak hivatva megvédeni. Salamon László

Boris bolgár király vendége volt a jugoszláv miniszterelnök

Meleg fogadtatásban részesítették Sztójadinovicot Szóliában

Szófia, november 4. Tegnap Sztójadinovic jugoszláv miniszterelnök és felesége Kioszevanóff bolgár miniszterelnök társaságában, különvontan Szófiába érkeztek Kritsinből, ahol a jugoszláv miniszterelnöki pár Boris király vendége volt. A szófia állomáson

rendkívül meleg fogadtatást rendeztek a jugoszláv miniszterelnök és felesége tiszteletére, amelyen résztvettek a román, görög, török és csehszlovák követek is. Rövid beszélgetés után Sztójadinovicék különvonata tovább folytatta útját Belgrád felé.

Krofta csehszlovák külügyminiszter éles filippikája Mussolini revizionista beszéde ellen a külügyi bizottság ülésén

Károly király prágai látogatásának jelentőségét hangoztatta a cseh külügyminiszter. A külügyi bizottság kihangsúlyozta a szövetségesek iránti hűségét

„Az olasz politika nem egyeztethető össze az olasz-jugoszláv közeledéssel“

Prága, november 4. Krofta külügyminiszter beszéde tartott a külügyi helyzetéről a kamara külügyi bizottsági ülésén. Károly király látogatásával kapcsolatban a következőket mondotta: A román uralkodó látogatása újra bebizonyította, hogy milyen mélyen gyökerezett be nálunk a tisztelet és barátság a román nép iránt és milyen mértékben vett részt a kisanant mindennapi életünkben. A lezajlott megbeszélések a kisanant egységét bizonyították, az államfők közötti személyes baráti kapcsolatot termékenynek és hasznosnak

bizonyult. Mussolini beszédével kapcsolatban megállapítja Krofta, hogy az ellentétben áll a csehszlovák külpolitika felfogásával. Mussolininak a magyar revizionizmusra vonatkozó állításaira Krofta kijelentette, hogy várható volt, hogy Olaszország még jobban támogatni fogja ezt a revizionizmust. Az olasz politika nem egyeztethető össze az olasz-jugoszláv közeledéssel. A külügyi bizottság határozatot fogadott el, amely újra leszögezi a szövetségesek iránti hűségét.

Felakasztotta magát egy premontrei rendű kanonok tanár Oradeán

Gyógyíthatatlan idegbaja miatt követte el az öngyilkosságot Frei tanár

Oradea, november 4. Megdöbbentő öngyilkosság tartja izgalomban Oradea város lakosságát.

Tegnap az esti órákban lakásán az ablak závarjára felakasztotta magát Frei Gusztáv premontrei rendű kanonok tanár.

Frei Gusztáv 1922-ben került Oradeara, a premontrei rendbe. Mintegy tíz évvel ezelőtt súlyos idegbajt kapott. Egyideig egy budapesti klinikán kezelték, majd mikor betegsége valamennyire javult, Oradeara utazott haza, ahol dr. Sebestyén Andor orvos folytatta kezelését.

Később azonban bizalmatlan lett kezelő-

orvosával szemben és kezelése mintegy négy évben keresztül félbemaradt. Ezalatt a beteg állapota természetesen állandóan romlott. A premontrei rend főnöke látva a kanonoktanár állapotának állandó romlását dr. Molnár Imre orvost hívta a beteg kezelésére, aki az idegbajos tanárt a Szent József szanatóriumba utalta kezelésre.

Sokat azonban nem javult állapota, miután innen kijött. A premontrei rend súlyos helyzete, szintén sokban hozzájárult Frei kanonoktanár idegbetegségének további rosszabbodásához.

A rendfőnök néhány nappal ezelőtt meg-

betegedett. Ezt az időt használta fel a kanonoktanár arra, hogy végzetes tettet elkövessen.

Tegnap délután hazament lakására, inasát eltávolította, majd bezárta lakószobája ajtaját és felakasztotta magát. Az inas, miután az ajtó ma délig sem nyílt ki, értesítette a rendfőnököt, aki betegsége dacára felkelt és elment a kanonoktanár lakására. Dörömbölt az ajtón és miután senki sem válaszolt, lakost hivatott és felnyitatta az ajtót. A belépők elé megdöbbentő látvány tárult. A kanonok ekkor már több órája halott volt.

Értesítették a hatóságokat és felbontták a halott asztalán talált rövid levélkét, amely a következőket tartalmazza:

„Bocsássatok meg minden alkalmatlanságért, bánatért, amit okoztam. Utolsó kívánságom, hogy a Rubikovszky uti temetőbe temessenek el.“

A hatóságok megadták a temetési engedélyt.

BUNDÁT SZÖRMÉT

a legújabb divat szerint vásárolhat:

WEISZ ERNŐ

szőrmeszalon CLUJ, Gólya-palota

Felesége öngyilkossága után két nappal meghalt dr. Wieder Géza is

Sighet, november 4. Negyvennyolc óra sem telt el és bekövetkezett az, ami elől dr. Wieder Gézánál halálba menekült szombat délután. Hétfőn 57 éves korában elhunyt dr. Wieder Géza. A dr. Wieder-család nincs többé. Negyvennyolc óra leforgása alatt ment el a házaspár. Előbb az asszony, aki öt éven át ápolta hősies odaadással beteg férjét és a közeli végsejtelmetől megrémülve, önkéntelenül vetett véget életének. Azután az öt éve szenvedő férj, aki talán nem is tudta meg soha, mi történt feleségével. Azt hitte, hogy a szomszédos szobában pihenő fáradalmait, mialatt koporsóban vitték a temetőbe, előre. Az életben is mindig előre sietett, hogy beteg férjét vezethesse, ápolhassa és megtartsa az életnek. Rohamó sietés, örökös hajszoltság volt ez az utolsó öt esztendő, melyben elfogyott dr. Wieder Géza egészsége. Dr. Wieder Gézával a sígheti társadalom egyik érdemű vezetőalakja szolgált sirba. Különösen a háború utáni zsidó nemzeti mozgalom előharcosai közé tartozott Maramuresben, elnöke volt a ZsNSZ vármegyei szervezetének is. Később eltávolodott a cionista mozgalomtól, de soha sem hagyta el a zsidó népi gondolatot. A város legjelesebb jogászai közé tartozott és a város általános politikai életében is mindig aktív szerepet játszott, amíg meg nem támadta a gyilkos kór. Temetése hatalmas részvét mellett ment végbe.

SPORT

Palesztina és a tokiói olimpiász

Intervju Josef Jekutieliel, a palesztinai olimpiai bizottság titkárával

Tel-Aviv, november 4. (Az Uj Kelet tud.) A palesztinai sport és különösen a palesztinai Makkabi senkinek sem köszönhet annyit, mint Josef Jekutieli, aki a lehetőségek keretében arra a színvonalra emelte a palesztinai sportot, amelyen ma áll. Tőle ered a Makkabiada gondolata, amelyet először 1929-ben, a Máhrisch-Ostrauban rendezett Makkabi-játékok alkalmával terjesztett elő. Az ő kezdeményezése volt a palesztinai Makkabi motorkerékpárosainak európai propaganda-utja és az ő érdeme, hogy Palesztinát felvették a Nemzetközi Olimpiai Szövetségbe.

Az első kérdés, amit hozzá intéztünk: — Hiszi, hogy Palesztina aktív sportolócsoporttal részt vehet az olimpiáson?

— Sőt, meg vagyok győződve róla, hogy erős csapatot fogunk tudni elindítani a hosszú utra Tokió felé. 1940-ben lesz 2100 éve, hogy Jüda Makkabi meghalt. A modern olimpiai játékokon való első részvételünkkel akarunk hódolni emlékének.

— S mit gondol, milyen sportágakban fog szerepelni Palesztina?

— Erre természetesen nehéz ma még válaszolni, de azt hiszem, hogy néhány jó uszót fogunk tudni benevezni, akik a haifai uszodában kitűnő tréninglehetőségre tettek szert. Az atlétikai versenyekre nehezen fogunk tudni nevezni, mert ahhoz, hogy jó atlétákat nevelhessünk, megfelelő edzőhelyekre, illetőleg pályákra volna szükségünk. Ezzel szemben jó labdarúgócsapatot fogunk küldeni Tokióba. Addig még sokat fog fejlődni a palesztinai futball. A telavivi Makkabi csapata most Amerikában turnézik. Newyorkban 45.000 néző előtt 6:1-re győzte le az All Stars-ot és Filadelfiában 25.000 néző előtt 1:0-ra a Pennsylvania State-ot. Ezek az első lépések már a nemzetközi hírnév felé. Nagy reményeket fűzünk boxolóinkhoz is, akik közül a fiatalabbak máris jó iskolát mutatnak. Rájuk is, miként a többiekre, ugyanaz vonatkozik: rendszeres tréning és sok nemzetközi mérkőzés.

— Milyen megállapodásokat kötöttek már külföldi együttesekkel?

— Nincs még végleges programunk. Biztos az, hogy csapatot fogunk küldeni a második nyugatázsiai játékokra, amelyek 1938 tavaszán Kabilban fognak lezajlani. Ezenkívül egyiptomi uszókkkal és atlétákkal folytatunk tárgyalásokat. Pénzügyi okokból nemzetközi kapcsolataink a közeljövőben főleg a szomszéd országokra, különösen Szíriára és Egyiptomra fognak szorítkozni. Be kell várnunk azonban a palesztinai politikai helyzet kialakulását. A zavargások ellenére haifai startra hívtam meg a japán olimpiai csapatot. Sajnos, ez nem sikerült, miután a japánok rendkívül szívesen levélben közölték, hogy a sok európai versenyés után Marsellelől egyenesen hazautaznak. Mindenesetre megteremtették a kapcsolatot a legközelebbi olimpiász országával.

— Hogyan képzeled el a különböző nemzetközi versenyek finanszírozását?

— E célból alapot akarunk teremteni, mely Dizengoff emlékére „Keren Meir” nevet fogja viselni. Dizengoff volt az egyetlen zsidó vezér, aki felismerte a sport jelentőségét a Palesztina-propaganda szempontjából. Hiszszük, hogy az összes Makkabi-testületek gyűjtéseket fognak rendezni ezen alap javára.

Lázár Dünner.

Ausztria—Svájce Európa Kupa mérkőzés lesz vasárnap Zürichben. A mérkőzésre Meisl Ottó összeállította Ausztria csapatát, amely a következők: Platzer, Sesta—Schmaus, Adamek—Schmistik—Nausch, Zischek—Hahnemann—Bican—Binder—Pesser.

Joe Louis, mint politikai kortes... Tegnap zajlott le az Amerikai Egyesült Államokban az elnökválasztás. Az elnökjelöltek minden lehetőséget felhasználtak a propagandára. Roosevelttel a megválasztott elnök főként Joe Louis kérése miatt. Louis Detroitból repülőgépen érkezett New-Jersey-be, ahol beszédet kellett volna mondania. Mire azonban odaért, nemcsak a beszédet felejtette el, hanem a város nevét is. Odaállt a mikrofon elé, több ezer ember leste: no mit mond a világhírhír boxbajnok. Joe kijelentette, hogy örömmel jött ide, Pattersonba, azaz izé... Newarkba, azaz izé — (ekkor már szörnyen sugtak neki a végre kinyögte): New-Jerseybe. Ezután hosszú és kínos szünet következett. Majd Louis — feledez, amire betanították — belekiáltott a mikrofonba: „Hej de szeretnék úgy beszélni, mint ahogy útni tudok!” — Erre előtérrel tapsvihart tört ki. A tapsorkán elültelt Louis kijelentette, hogy a város polgármesterét jól ismeri, majd pánikszertelen visszaült a helyére. Rooseveltről egy szót sem szólt. Választási menedzserre szörnyű kínban volt, de feleltálta magát. Odaugrott a mikrofon elé s így szavalt: „Mindazt, amit Louis mondott, Roosevelttel érdeklőben mondtam!” Erre újra kitért az ováció. A „miting” (gyűlés) után több-kebbel véleményüknek adtak kifejezést, hogy Louis nem a legokosabb fiú a világon. Ezeket azonnal megverték, mint Roosevelttel-elleneseket.

Románia elküldte nevezését az asztaliteniszvilág-bajnokságra

Bucuresti, november 4. (Az Uj Kelet tud.) Az 1937. évi asztaliteniszvilág-bajnokságokat február 1-től 7-ig az ausztriai Baden bei Wienben rendezik. Az asztaliteniszvilágversenyekre eddig tizennyeg nemzet adta le nevezéseit és ezek: Csehszlovákia, Románia, Lettország, Magyarország, Litvánia, Belgium, Svédország, Németország, Franciaország, Anglia Jugoszlávia, Lengyelország, Japán és Egyesült Államok.

Jobb világítás
jobb munka!

TUNGSRAM
Duplaspirállámpa

SZÍNHÁZ-FILM

Nagy színházi és társadalmi esemény lesz a Tündöklő Jeromos bemutatója

Előkelő vendégek egész serege jelentette be érkezését a bemutatóra

Tamási Áron pályanyertes darabjának, a Tündöklő Jeromosnak bemutatója nemcsak színházi esemény lesz, hanem a társadalom minden rétegét is megmozdította. A kitűnő tarnszilván író munkái már eddig is meghódították a magyar közönséget, a Tündöklő Jeromot pedig az egész magyar kultúr világ a legnagyobb érdeklődéssel várja. Jelenző a nagy érdeklődésre, hogy a legnagyobb budapesti lapok elküldik színházi kritikusaikat a pénteki premierre. Ma telefonon bejelentették érkezésüket Kállay Miklós, a Románok kineve szerzője, a Nemzeti Újság kritikusa, Féja Géza, az Estilapok színházi rovatvezetője és Fóthy János, a neves regényíró, a Pesti Hírlap kritikusa. Természetesen megjelenik a premieren Jób Dániel, a Vigaszínház igazgatója, aki már megvásárolta színháza számára Tamási Áron darabját.

Incze Sándor, a Színházi Élet főszerkesztője és Lantos Kálmán vezérigazgató, Tamási Áron kiadója.

Az ünnepi bemutató előtt Bánffy Miklós gróf bevezető sorait Kádár Imre, a darab rendezője olvassa fel. Bánffy Miklós személyesen is megjelenik a bemutatón és bevezetőjét azért nem mondhatja el személyesen, mert a közismultban gyógyult csak fel betegségéből. Kivülre társadalmi és kultur közelítünk több más reprezentánsa is bejelentette részvételét és igen figyelemreméltó érdeklődést mutat az esemény iránt a román irodalom, sajtó és színházi világ is.

A színház természetesen azzal válaszolhat csak erre a rendkívüli érdeklődésre, hogy igyekszik minden erejével, a legjobb előadásban s a legjobb kiállításban hozni ki a Tündöklő Jeromot.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtök fél 9: Csárdás. (Tizenegyedezser.)

Péntek fél 9: Tündöklő Jeromos. (A Szépimves Céh és a színház drámapályázatán nyertes színpadi játék ünnepi díszelőadás. Irt: Tamási Áron. Előtte: Bánffy Miklós gróf bevezető szavai a transilvianai drámaírásról. Rendező: Kádár Imre. Főszereplők: Solymosán Magda, Fényes Alice, Stefanidesz III, Kőszegi Margit, Forgács Sándor, Tompa Sándor, Kovács György, Tóth Elek, Csóka József, Borovszky Oszkár, Nagy István, Deesy Jenő, Laatos Béla, Rajnai Sándor. A teljesen új, modern díszleteket Vásárhelyi Ziegler Eml festőművész tervezte. Premierbérlet 9. szám.)

Szombat d. u. 5: Urilány. (Olcsó helyárrakkal.) este 9: Tündöklő Jeromos. (Rendes bérlet 9.)

Vasárnap d. u. 3: Csavargólyán. (Olcsó helyárrakkal.)

d. u. 6: Csárdás. (Tizenkettedszer.) este: 9: Tündöklő Jeromos. (Harmadszor)

A ROMÁN OPERA TURNÉJA:

Péntek, november 6: (Cernautiban) Aida. Szombat, november 7: (Cernautiban, matiné) Cigánybáró.

Szombat, november 7: (Cernautiban este) Faust.

Vasárnap, november 8: (Cernautiban matiné) Bohémélet.

Vasárnap, november 8: (Cernautiban, este) Carmen.

Hétfő, november 9: (Cernautiban) Trubadur.

Kedd, november 10: (Cernautiban) Traviata. Szerda, nov. 11: (Cernautiban) Lohengrin.

Csütörtök, nov. 12: (Iasiban) Traviata. Péntek, november 13. Szünet.

Clujon:

Vasárnap, november 15 (este): Lohengrin. (Adolf Fischer, a prágai opera tenorjával.)

Hétfő, november 16 (este): Tannhäuser. (Fischer Adolf, a prágai opera tenorjával.)

ROYAL MOZGO MUSORA:

Shirley Temple minden eddigi filmjét felülmúló szépségű, németül beszélő slágere: Kist kapitány. Könyvekig megható, könyvekig megnevettető. Műsor előtt a legfrissebb Fox világhíradó és „Romániai aktualitások”. A legfrissebb Fox világhíradó Gömbös Gyula temetésével.

EDISON MOZGO MUSORA:

Csoda műsor román és magyar feliratokkal: I. Stan és Bran meseországban. Stan és Bran, Micki Maus, Három kis malac, Lud anyó, Kacor király, stb. II. A kínai Sherlock Holmes. Büntügyi dráma. Warner Oland. III. Journal. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órákor.

A MUNKÁS MOZGO MUSORA:

Kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken 3, 6 és 9 órákor szenzációs új műsor: I. Szentivánéji álom. Shakespeare legnagyobb vigjátéka. Főszereplők: James Gagny, Dick Powell, Victor Jory és Mickey Roodney. Műsor előtt Micki Maus és Journal. Vasárnap délelőtt 10^{1/2} órákor matiné gyermekek és diákok részére. Beléptidj minden illetékel 10 lej.

Orvosi Mérnök! Gyár!

Minden német (25% redukció!), francia, stb. folyóirat és könyv LEPAGE-nál Cluj. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-től, Cluj, jelezve, mely szakma érdekl.

SZEP LAKÁS. BOLDOGSÁG. nezze meg

SZEKELU és RETI
bútorgyár r.t.
állandó kiállítását

BUCURESTI TGMUDES
TACHE IANESCU 1
NYVANSÁGÁRA NYÚJODJÚ MEGM-ZOTTUNNÁI EREDETI PASZARINÁI

Radio Co In
1937
Const
nál Piata Uniri

— Marsalli rangú tengeri tábornokot. társaság elnökének tábornokot, a lengy rancsnokát marsallbot november 3.

— Betörés a men restiből jelentik: V Str. Carol 90 szán könyvkereskedésben jén kivágták a mer kedtek az üzlethelyi fesztették a pénzü lej készpénzt vitte folyik.

— A létért való éngyomorra egy-e „Ferenc József” ké gére van a dolgozó san és rendkívül er szellemi és testi m fontos gyomor- és ajánlják.

— Leleplezték za tiből jelentik: A lő óta elkeseredett osempek ellen. A dig is több zahar értalmatlanná ten bal gazdagodtak, tartóztatták le egy a vizsgálat érdekét ják, mikor ez nag zaharint akart ela nosainak. A keresk dig tizenhat letar téveik szerint még számos büntá

UJON

— Helyszíni sz dr Ivácskovic ügy körülményeinek t munkban megirtu tyaz és családján ható tragédiáját r ta, mint ahogy e gázvezetékéből kisz baba. Az Ivácsko van minden vesz szanatóriumban f ban Ivácskovic szállott ki a hely valóban gázomlé család megbetege vett Liviu Teclu gázgyár igazga Costa városi ügy jogi képviselője, nos, Ormai Kálmá bizottja, mint sza gazda jogi képvis kovicsék uriszo Teclu bíró kérdés nök, a gázgyár fővezeték nemrég ták. A szerencsé a ház előtti főg jelentí, hogy a g Ezzel szemben g alatt nincsen g soha. Ha meg is érthetetlen, hogy Ivácskovicék la rozta, hogy csú ház előtti földet, a csövek sértett tettek eskült. Az kődik. Ivácskovic részt a háttulajd gyára.

NOVEMBER 5.

HIREK

Radio Columbia Ingelen
1937. typ.
Constructio-
nál Piata Unirii 31. Telefon: 93.

— Marsalli rangra emelték Rydz-Smygli lengyel tábornokot. Varsóból jelentik: A köztársaság elnökének rendeletére Rydz-Smygli tábornokot, a lengyel hadsereg legfőbb parancsnokát marsalli rangra emelték. A marsallbotot november 10-én nyújtják át.

— Betörés a mennyezetet keresztül. Bucarestből jelentik: Vakmerő betörés történt a Str. Carol 90 szám alatti Theodorescu-féle könyvkereskedésben. A betörők éjszaka idején kivágták a mennyezetet, kötelek leereszkedtek az üzlethelyiségbe, „farkasfoggal” felcsatolták a pénzeszekrényt és abból 160.000 lej készpénzt vittek magukkal. Üldözésük folyik.

— A létért való küzdelemben reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz határozott segítségére van a dolgozó egyének, mert ez gyorsan és rendkívül enyhe módon szabályozza a szellemi és testi munkaképességre oly igen fontos gyomor- és bélműködést. Az orvosok ajánlják.

— Leleplezett zaharincsempészek. Bucarestből jelentik: A fővárosi rendőrség hosszú idő óta elkeseredett harcot folytat a zaharincsempészek ellen. A küzdelem során már eddig is több zaharincsempészbándát sikerült ártalmatlanná tenni. Sikerei most egy újabb gazdagodtak, amennyiben éppen akkor tartóztattak le egy kereskedőt, akinek nevét a vizsgálat érdekében egyelőre titokban tartják, mikor az nagymennyiségű csempészt zaharint akart eladni kisebb üzletek tulajdosainak. A kereskedő vallomása alapján eddig tizenhat letartóztatást eszközöltek, feltevések szerint azonban a csempészeknek még számos bűntársuk van szabadon.

„STY”
Lengyel nyelvű és mellékletként is megjelent. A legújabb tíz- és mellékletként is megjelent. A legújabb tíz- és mellékletként is megjelent.

— Helyszíni szemlét tartottak a hatóságok dr Ivácskovic ügyvéd lakásán a gázmérgezés körülményeinek tisztázására. Tegnap számonkérve megint, hogy dr Ivácskovic Mátya és családjának kőműves végzettségű válható tragédiáját nem papagálybetegség okozta, mint ahogy először gondolták, hanem a gázvezetékben kiszivárgó gáz hatolt be a szobába. Az Ivácskovic-család jelenleg már túl van minden veszélyen, bár még a Charité-szanaszatóriumban fekszenek. Ma délután azonban Ivácskovic Mátya kérelmére bizottság szállott ki a helyszínre, hogy megállapítsák: valóban gázmérgezés okozta-e az Ivácskovic-család megbetegedését. A bizottságban részt vett Liviu Teclu városi járásbíró, a városi gáziparvezető, Pop Victor mérnök, Costa városi ügyvéd, dr Spornic, Ivácskovic jogi képviselője, Kürtös mérnök háztulajdonos, Ormai Kálmán mérnök, Ivácskovic megbízottja, mint szakértők és dr Karpf, a házigazda jogi képviselője jelentek meg. Ivácskovic uriszobájában folyik a vizsgálat. Teclu bíró kérdésére Pop Victor városi mérnök, a gáziparvezető elmondja, hogy a fővezeték nemrégiben megrepedt, de kijavították. A szerencsétlenség után ismét felásták a ház előtti fővezetékét. Pop mérnök kijelenti, hogy a gázvezeték meg volt repedve. Ezzel szemben behivonyosodott, hogy a ház alatt nincsen gázcsőhálózat és nem is volt soha. Ha meg is repedt a külső gázvezeték, érthetetlen, hogy miképpen hatolt be a gáz Ivácskovic lakására. A bizottság elhatározta, hogy csütörtökön újabb felmérést tart a ház előtti földet, hogy a gáziparvezető igazolhassa a csővek sértetlenségét. Ezután a szakértők tettek esküt, az ügy polgári per útjára terelődik. Ivácskovic dr kártérítésért perli egy részt a háztulajdonost, másrészt a városi gáziparvezetőt.

— Az Ardeali Banati Országos Izraelita Iroda november hó 1-én, vasárnap tartotta őszi tanácsülését Oradeán, melyen résztvettek az elnöki tanács egyházi és világi tagjai: dr. Adorján Armin elnök, dr. Lövy Ferenc egyházi alelnök, dr. Drechsler Miksa, dr. Lenke Manó, dr. Nébel Avram és dr. Vág-völgyi Lajos főbíró, dr. Konrád Béla, dr. Kabos Béla, Lakatos Aladár elnökök és számos vendég. Elnök dr. Adorján Armin elnöki megnyitójában kegyeletes szavakkal emlékezett meg a június hó 8-án elhunyt dr. Kecskeméti Lipót egyházi alelnök, oradeai főbíró, akinek elhalálozása pótolhatatlan veszteséget jelent az ardeali és banati zsidóságnak. Majd vázolta az Iroda feladatait és erőteljes összefogó munkára hívta fel az elnöki tanács minden tagját. Majd Lax Salva-tor főtitkár ismertette az utóbbi félév munkásságát és tett jelentést mindarról, ami a kongresszus óta történt. Majd beszámolt a felettes hatóságainknál tett eljárásainkról és vázolta a közeljövő feladatait. Majd a különböző szakbizottságok jelentései hangzottak el és az ülésen jelen voltak mind azon nézetűeknek adatai kifejezést, hogy hitközségeink megerősítése céljából erőteljes belmissziós munkára van szükség, amelyet mielőbb meg is kell kezdeni. Elnök javaslatára az ülés elhatározta, hogy a szervezet 15 éves fennállásának fordulójára alkalmával jubiláris rendkívüli közgyűlést tart, mely alkalommal dr. Kecskeméti Lipót főbíró emlékének is méltó módon fognak áldozni és nevére pedig alapítványt fogunk létesíteni. Ugyancsak elhatározta az ülés újabb pályázat kiírását az Eisler és Vértes alapokból, valamint kulturális előadások és vándorfelolvasások rendezését, hogy ezzel is közelebb hozza egymáshoz a hitközségeket és kulturális munkásságot fejtsen ki minél szélesebb rétegekben. Az Iroda anyagi helyzetének vizsgálata kapcsán az elnöki tanács arra az elhatározásra jutott, hogy nagyobb áldozatkészséget és támogatást kér a községtől feladatainak nyugodt és eredményes elvégzéséhez. Dr. Lövy Ferenc főbíró a targumuresi képzőtanfolyam eredményes munkájáról számolt be, melyért az elnöki tanács elismerését fejezi ki azzal, hogy a jövőben még fokozottabb mértékben kívánja támogatni ezt az intézményt, hogy még több eredményt produkálhasson. Végül az adminisztratív ügyek kerültek tárgyalásra, melyek után az ülés a késő esti órákban ért véget.

Szép asszonyok hí barátja a LYSOFORM!
Használjon valódi LYSOFORM-ot, hogy megszabaduljon az örökös félélemtől, a rettegett következményektől, hogy védekezessen a kellemetlen meglepetések ellen, akadályozza meg a fertőzést, a baktériumok, a nem kívánatos csírák megtelepedését. Nyugtassa meg magát rendszeres és idejében alkalmazott valódi LYSOFORM öblítésekkel. A biztos hatása és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegekben valódi, kímélve nem kapható.

— Az összes északamerikai kikötőkre átterjedt a tengerészek és kikötőmunkások sztrájkja. Newyorkból jelentik: A nyugati partvidék sztrájkmozgalmát a tengerészek és kikötőmunkások szindikátusa az Egyesült Államok összes kikötőire kiterjesztették.

— Házasság. Heilper Hedvig és Salamon Ernő házasságot kötöttek.

— Az ardeai zsidó Arvaház jubileuma. Husz évvel ezelőtt, 1916-ban, a nagy világegyetem felkéri a helyi zsidó társadalom muzikális hölgy és férfi tagjait, hogy működését a napokban megkezdő vegyes énekkarban minél nagyobb számban kérjék felvételüket. Jelentkezések naponta az izr. hitközség irodájában, Reg. Ferdinand 54. 9-1-ig és 3-6-ig, telefon 462.

Fényképiállítás. Az „Echo” sportegyesület fotószakosztálya 1936 november 8-15. között a Calea Marechal Foch 6 szám alatti emeleti helyiségében házi fényképiállítást rendez, mely nyitva van hétköznapokon délután 4-8 óra között, vasárnapokon pedig délelőtt 10-1 és délután 3-6 óra között. A belépés díjtalan.

— A Bné Jisrael ismerkedési estje. Folyó hó 7-én, szombaton este 1/2 9 órai kezdettel a Calea Victoriei 10 szám alatti volt Haggibbor klubhelyiségben (Mózes-féle vívőteremben) rendezi meg a cluji Bné Jisrael szokásos ismerkedési estjét, melyre ezuttal meghívja tagjait. Vendégeket szívesen látunk. Programról és meglepetésekről a rendezőség gondoskodik.

— A Cristal Palace igazgatósága folyó hó 8-án rendezi a KKL javára a második teadélutánját. A teadélután keretében kellemes ültetés fogja megadni a közönséget. Elismert tehetséges gyermekek fogják tánc- és ének-számokkal színelni közben a közönséget szórakoztatni. Közre fognak működni: Blau Arien Baba, Fischbein Judit és Friedmann Elza tehetséges kis művésznők. A táncszámokat Feuerwerker Klára cluji táncnánáró tanítja be.

Minden orvos igazolhatja Önnek,
hogy az antiszeptikusan előállított, fertőtlenítő „PRIMEROS BRILLIANT EXTRA PRIMISSIMA” határozottan egészségesebb finomabb és biztosabb.

GIF
SZALMIÁK ÉS SAVMENTES ELEMET
MÁR MINDENKI HASZNÁLJA REGENERÁLÓ KÉPESSÉGE ÉS TARTÓSSÁGA ÖRIÁSI.
VIGYÁZAT UTÁNOZZÁK! GALVANI S.A.

— Öngyilkos lett a családi perpatvarok miatt. Targumuresről jelentik: A megyében lévő Ivanesti községben ecetszesszel megmérgezte magát Chirtes Nastasia 49 éves asszony. A szerencsétlen nő gyomrát a maró folyadék annyira összegegette, hogy hiábavaló volt vele szemben minden orvosi beavatkozás: néhány órai szenvedés után meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy Chirtes Nastasia a férje és közte mindegyre felfakadó nézeteltérések miatt ment a halálba.

Szörme-szükségletét
a legújabb párizsi és bécsi modellek szerint a legolcsóbban szerezheti be:
Weisz Tibor
Cluj, C. Regele Ferdinand 21. (Farkas Ernő ház)
Szörmeben nagy választék!!!

— A nemzeti parasztpárt satumarei nagygyűlése. Gömbös Gyula temetése, a Románia körüli nemzetközi kerékpárverseny és az összes aktuális események láthatók a Royal slager-mozgóban. Minden filmhez két rendkívüli kísérő műsor, a legfrisebb Fox világhíradó és „Romániai aktualitások.”

— Doktorraavatás. A cluji Ferdinand király tudományegyetemen, Ernuszter Sámuel az összes jogtudományok doktorává avatták.

— FELHÍVÁS. A Goldmark Zenegyesület vezetősége felkéri a helyi zsidó társadalom muzikális hölgy és férfi tagjait, hogy működését a napokban megkezdő vegyes énekkarban minél nagyobb számban kérjék felvételüket. Jelentkezések naponta az izr. hitközség irodájában, Reg. Ferdinand 54. 9-1-ig és 3-6-ig, telefon 462.

— A Bné Jisrael ismerkedési estje. Folyó hó 7-én, szombaton este 1/2 9 órai kezdettel a Calea Victoriei 10 szám alatti volt Haggibbor klubhelyiségben (Mózes-féle vívőteremben) rendezi meg a cluji Bné Jisrael szokásos ismerkedési estjét, melyre ezuttal meghívja tagjait. Vendégeket szívesen látunk. Programról és meglepetésekről a rendezőség gondoskodik.

— A Cristal Palace igazgatósága folyó hó 8-án rendezi a KKL javára a második teadélutánját. A teadélután keretében kellemes ültetés fogja megadni a közönséget. Elismert tehetséges gyermekek fogják tánc- és ének-számokkal színelni közben a közönséget szórakoztatni. Közre fognak működni: Blau Arien Baba, Fischbein Judit és Friedmann Elza tehetséges kis művésznők. A táncszámokat Feuerwerker Klára cluji táncnánáró tanítja be.

Rosenthal budapesti professzor előadása a Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesületben

Cluj, november 4. November 1-én a Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület 97-ik szakülésének keretében prof. dr Rosenthal Jenő, a Paul Ehrlich Egyesület disztagja tartott nagyon érdekes és értékes előadást a magas vérnyomásról. A hallgatóság körében láttuk Pólya Jenő budapesti egyet. sebész-tanárt, továbbá a cluji orvosi fakultás tanárait és a város legjelesebb orvosait, valamint az ifjabb orvosgenerációt.

Dr Goldberger Ede, az egyesület elnöke román nyelven meleg szavakkal köszönti a megjelent hallgatóságot, majd az előadóhoz fordulva, kifejezést ad örömeinek, hogy másodsorban alkalma a kiváló tudóst a Paul Ehrlich Egyesület szakülésén előadóként üdvözölni.

Dr Weinberger Zsigmond üléselnök rövid bevezetője után Rosenthal prof. megkezdte a programban hirdetett előadását. Ismertette az essentialis hypertoniát, vagyis az olyan vérnyomásemelkedést, amely kizárható ok nélkül jön létre. Ennek a nagyon elterjedt bántalomnak létrehozásában többféle tényező játszhatik szerepet: öröklött hajlam, klimax, cukorbeteg, a pajzsmirigy túltengő működése, stb. Mint legérdekesebb tényezőt, a hipofízis (agyalapi mirigy) különböző sejtsoportjainak és hormonjainak szerepét emelte ki. A hipofízisben eddigi 18 különböző hormont fedeztek fel, melyek közül többnek vérnyomást emelő hatása van. Ismerteti a Cushing-féle betegséget, amelyet a hipofízis bazofilsejtek adenomája (daganata) hoz létre és amelynek tünetei a következők: a törzs elhízása, a szőrzet rendellenes kifejlődése (nöknél szakáll), hasfal bőrének vonalassá hegek, végül mint legfontosabb: a magas vérnyomás.

A Cushing-féle betegség tünetei nagyon szépen javulnak — mondja a tudós professzor — a hipofízisre és a mellékvesére alkalmazott röntgenbesugárzás által. Az előadó vetítettképekkel illusztrálta azt a feltűnő különbséget, amely betegin a röntgenkezelés előtt és azt követően észlelhető volt.

Az előadást a lelkes hallgatóság feszült figyelemmel hallgatta végig és meleg ünnepesen részesítette a kiváló tudóst és pedagógust.

Dr Weinberger üléselnök köszönetet mondott az egyesület nevében Rosenthal professzornak új ismeretekben bővelkedő nagyon élvezetes előadásáért.

A Paul Ehrlich 97-ik szakülését az illusztrációs tiszteletben rendezett bankett követte az Újságíróklubban, melyen kitűnő hangulatban láttuk Pólya, Rosenthal és a többi professzorok társaságában Elfer tanárt is.

(Dr Sch. E.)

30 százalékos megtakarítást eszközöl,
ha női és lánykakat, valamint szövet-szükségletét az újonnan megnyitott
„FEMINA”
áruházban szerzi be. Cluj. Str. Memorandului 1.

Lytton Strachey: Erzsébet és Essex. A Pantheon kiadású propaganda sorozatban le-szállított árban kapható Lytton Strachey-nek, a leghíresebb történelmi regény-és életrajzíróknak páratlanul érdekes két könyve. Strachey: Erzsébet és Essex (264 lap) és Strachey: Viktória királynő (344 lap). A Pantheon propaganda sorozat célja, hogy elfogyott, vagy drágább áru könyveket újból hozzáférhetővé tegyen a közönség számára. A két kitűnő mű külön is kapható Pantheon kiadásban, igen jó kiállításban. Ára kötetenként füze 66 lej, vászonkötésben köteteje 93 lej minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál Cluj. Kérje a Pantheon újdonságok teljes jegyzékét.

itás

ka!

M

pa

LM

almi Jeromos

be érkezését

zi Elet főszerkesztője

ezérgazdát, Tamási

előtt Bánffy Miklós

dar Imre, a darab ren-

nffy Miklós személye-

mutatón és bevezetőjét

el személyesen, mert a

csak fel betegségéből.

kultur közéletünk több

bejelentette részvételét

elő érdeklődést mutat

án irodalom, sajtó és

esen azzal válaszolhat

érdeklődésre, hogy

rel, a legjobb előadás-

ásban hozni ki a Tün-

(este): Tannhäuser-

prági opera tenor-

GO MÜSORA:

n eddigi filmjét felül-

mettől beszélő slágere-

nyekig megható, könyv-

ó. Műsor előtt a leg-

ghíradó és „Romániai

legfrissebb Fox vilá-

na temetésével.

GO MÜSORA:

s magyar feliratokkal:

eseországban. Stan és

Három kis malac, Lud

y, stb. II. A kínai

Blinügyi dráma. War-

mal. Helyárak: 10 és

6, 9 órákor.

GO MÜSORA:

rtökön és pénteken 3.

enzációs új műsor: I.

Shakespeare legna-

Főszereplők: James

owell, Victor Jory és

Műsor előtt Micky Maus

6 órákor matiné gyer-

észésére. Beléptéj min-

rnök! Gyári!

redukció!), francia, stb.

EPAGE-nál Cluj. Kér-

Lepage-tól, Cluj, jelezve,

ma érdekl.

UJ KELET Legújabb hírek

CSÜTÖRTÖK, 1936. NOVEMBER 5.

Anglia és Franciaország örömmel üdvözli Rooseveltt újválasztását

(Elsődolali cikkünk folytatása)

Valószínűnek látszik az eddigi eredményekből, hogy Rooseveltt a szenátusban is jelentékeny többséget kap. Eddig a 93 helyből 54-et biztosítanak számára a szavazatok.

Római jelentés szerint az olasz fővárosban kedvezően fogadták Rooseveltt választási győzelmét. Berlii jelentés szerint, noha Németország el volt készülve Rooseveltt győzelmére, ilyen nagy győzelemre mégsem számítottak.

Landon lojalis távirata Roosevelttel Washington, november 4. Landon, a kisebbségben maradt elnökjelölt az utjonnan megválasztott Roosevelttel az alábbi táviratot intézte: „A nemzet megnyilatkozott. Az összes amerikaiak el fogják fogadni a verdiktet és dolgozni fognak a közös ügyért és az ország javáért. Ezt írja elő kötelességem a demokrácia szellemében. Fogadja őszinte szerencse kívánataimat. Landon”.

Politikai körökben kijelentik, hogy Rooseveltt győzelme jelenlegi politikájának, minden választási érdekre való tekintet nélküli folytatását jelenti,

minthogy harmadszori elnöki választása lehetetlen, Rooseveltt nem gondolhat új választási kampányra s így sokkal aktívabb lehet programjának megvalósításában.

Rooseveltt győzelmének híre hihetetlen lelkesedést lett urrá Amerikán. Az egész választási kampány során mindössze két súlyosabb incidens történt: egy politikai gyilkosság Irontóban (Ohio államban), Faltwickben (Kentucky államban) pedig egy részeg választó megölt egy rendőrt.

Negyvennyolc állam közül negyvenhatban kapott többséget Rooseveltt

Newyork, november 4. A legutóbb nyilvánosságra került részleteredmények alapján meg lehet állapítani, hogy Rooseveltt a negyvennyolc állam közül negyvenhatban többséget kapott és az 530 elektor közül 523 lesz demokrata. Landon minden valószínűség szerint csak Vermont és Maine államokban kap többséget.

Még Filadelfiában is, mely a köztársasági párt fellegvára volt, a lakosság a demokraták mellett szavazott, először a polgárháború óta.

122.782 kerületből 57.485 kerület eredménye ismeretes. Rooseveltt 13.630.691 szavazatot kapott, Landon 8.310.248 szavazatával szemben. Newyork városában Rooseveltt 2.016.204 szavazatot kapott, Landon 659.746 szavazatával szemben.

Feltűnően nagy a különbség a Revistew Literary Digest című lap néhány héttel ezelőtt közzétett jóslatai és a tényleges eredmények között. A lap ugyanis olvasói körében népszavazást rendelt el. Azóta azonban a közhangulat lényegesen megváltozott és alaposan rácaófolta a lap által közzétett eredményekre.

Newyork, november 4. Lapzártakor érkezett jelentések szerint a kongresszuson a demokratáknak eddig 237 mandátumuk van, a köztársaságiak 41 mandátumot szereztek. A kétséges mandátumok száma eddig 157. A szenátusban egyelőre két köztársaság és tizenöt demokratát választottak be.

Franklin Rooseveltt, az utjonnan megválasztott elnök 1882. január 30-án született, mint James Rooseveltt egyetlen fia. Felesége, Anna Rooseveltt távoli rokona Teodor Roosevelttnek, az Egyesült Államok volt elnökének. Franklin 1913-tól 1920-ig a teniszszervezési hivatal titkára volt, 1929-től 1932-ig Newyork állam kormányzója, 1932-ben pedig elnökké választották 22 millió 821 ezer 875 szavazattal. Hoover volt elnök 15 millió 761 ezer 841 szavazatával szemben.

Herriot Roosevelttől

Párizs, november 4. Párizsi politikai körökben Rooseveltt megválasztása nagy visszhangot keltett. Herriot a választások eredményével kapcsolatban a következőket mondotta:

— Rooseveltt sikere annak az embernek a győzelmét jelenti, aki merészel. Sikere örömmel tölti el. Ez az ember becsülettől és jószágtól ragyog. Politikája az, amelynek min-

den országban győzedelmeskednie kellene: erkölcsi politika. Megválasztása nemcsak az Egyesült Államok, de a világ többi része számára is jótétemény.

Az angol sajtó öröme

London, november 4. A Star a következőket írja: „Rooseveltt szelid mosolya ma jótékonyan szórja szét befolyását a demokratikus világra.”

Az Evening News azt hiszi, hogy Rooseveltt tovább fogja folytatni a társadalmi törvényhozás fejlesztését. A legfelsőbb bírói tanács befolyásának csökkentésével megakadályozta az N. R. A. tevékenységét, mégjobban korlátozni fogja a részvénytársaságok működését, amelyek közvetlenül, vagy közvetve birtokukban tartják az amerikai városok közhivatalait.

Az olasz király vendége lesz Rómában Horthy magyar kormányzó és felesége

Jugoszlávia és Románia egyöntetű nyilatkozatban válaszol Mussolininek

Budapest, november 4. A Pesti Hírlap jelenti, hogy Horthy és felesége november 20. táján Ciano gróf budapesti látogatása után Rómába utaznak. A magyar kormányzó és felesége négy és fél napig marad az olasz fővárosban, mint az olasz királyi pár vendége. Horthyt el fogja kísérni Darányi miniszterelnök és Kánya külügyminiszter is, akik fontos tárgyalásokat fognak folytatni olasz kormánykörökkel.

Bucuresti, november 4. Az Epoca írja: Megbízható értesüléseink szerint mind a jugoszláv, mint a román kormány erőteljes hangon fog válaszolni Mussolininek beszédjére. A milánói megnyilatkozást sokkal nagyobb fontosságúnak tekintik, semhogy

hivatalos válasz nélkül lehetne azt hagyni.

Tegnap a miniszterelnök hosszabb megbeszélést folytatott Antonescuval. A külügyminiszter órákon keresztül Victor Badulescu államtitkárrel dolgozott, majd kihallgatáson fogadta Thierry francia és Kassai Dolák jugoszláv követeket. Antonescu rövidesen nyilatkozni fog a sajtó számára. Másrésztől Tabarescu külpolitikai nyilatkozatára is várnak, melynek kapcsán a miniszterelnök Románia helyzetét fogja megvilágítani az új külpolitikai viszonyok mellett. A Curentul szerint rövidesen a diplomáciai karban változások fognak történni.

Antonescu külügyminiszter elragadtatott nyilatkozata a prágai tárgyalások sikeréről

Nem bocsátkozott részletekbe a külügyminiszter

Bucuresti, november 4. (Az Uj Kelet tud.) Antonescu külügyminiszter fogadta a sajtó munkatársait és a király prágai látogatásával kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— Az elégtétel őszinte érzésével tértem vissza Prágából. Biztos vagyok benne egyébként, hogy az egész ország örvendezett és büszke volt arra az ünnepi fogadtatásra, amelyet drága szövetségeseink készítettek elő a királynak és a vajdának. Mélyen meghatótt bennünket az odaadás és a tisztelőnek az az érzése, amelyet a hivatalos Csehszlovákia és lakossága bizonyított be előttünk. Az a meggyőződésünk, amely Pozsonyban és Belgrádban alakult ki a kisanant folyton növekvő erejéről és összeforrottságáról, legteljesebb igazolását kapta a prágai tanácskozásokban, amely szerencsés módon tudta közös nevezőre hozni a két országot érdeklő kérdéseket.

— A király Benes, Hodzsa miniszterelnök, Krofta külügyminiszter és az én jelenlé-

temben hosszas tanácskozásokat folytattak, melyeknek kapcsán

a legteljesebb egyetértésben beszélték meg a napirenden lévő politikai kérdéseket

és egyben megbeszéltek a két ország közös munkatervét a legközelebbi jövőre. Magától értetődik, hogy a kisanant hagyományainak szellemében a Prágában megvitatott összes kérdéseket szőnyegre hoztuk Belgrádban is, Pál herceg és Sztodimovics miniszterelnök előtt.

— Hozzá kell tenni, hogy látogatásom alkalmával a legnagyobb figyelemmel ellenőriztük gazdasági kapcsolataink összességét, azok a problémák pedig, amelyek különleges módon érdeklik Csehszlovákiát és Romániát, részletes megbeszélés tárgyát képezték, a kérdések jó részét meg is oldottuk és soknak a megoldását megkezdettük.

Nyilatkozatának végén Antonescu elnézést kért, hogy nem bocsátkozhatik teljes részletekbe a prágai tárgyalásokkal illetően, de ezeket a részleteket a parlament két háza külügyi bizottságai, valamint az ülészak folyamán a kamarában és szenátusban kell majd kifejtenie.

Váltakozó szerencséivel hullámszik a harc Madrid körül

Madridtól délkeletre a kormánycsapatok tért veszítettek, Gredos körzetben a felkelők vonultak vissza

Párizs, november 4. Spanyolországban Madridon kívül még hét nagyvárosban ur a köztársasági kormány: Barcelonában, Burjalozban, Santanderben, Valenciában, Bilbaóban és Malagában. A frontról érkezett utolsó hírek szerint a felkelők tegnap elfoglalták Villa Vicioza de Odont és Mostolest és folytatják előnyomulásukat Alorcon felé. Escamplodonál a kormánycsapatok 170 halottat

vesztettek. Természetesen felkelő jelentéssel származó az a hír is, hogy két orosz repülőgépet lelőttek és pilótáikat foglyul ejtették. A Madrid körüli harcokban a kormánycsapatok között állítólag 1600 orosz is résztvett.

A kormánycsapatok jelentik, hogy Gredos körzetében a felkelők visszavonultak. Harcoltak a zueraí hegyekben is, ahol a felkelők tizenöt halottat veszítettek. A kormánycsa-

patok elismerik, hogy Madridtól délkeletre újra tért veszítettek.

A corunai, a felkelők kezében lévő rádióállomás jelentése szerint tegnap este több felkelő repülőgépet repült el Madrid fölött, ahová röpcédulák ezreit szórta le. A röpcédulák bejelentik, hogy Madrid elfoglalása esetén a főváros védelmezőit szigorúan meg fogják büntetni, a lakosságnak azonban nincs miért félnie. A felkelők erős ágyútűz alá vették Vallecas városnegyedét. A terei fronton egy milícia-osztag megadta magát. Az Escorial körzetben a felkelők katonai operációi sikeresen halának. Egy páncélonat, amely Madridból Avilába indult, az egyik alagutnál hatalmas felkelőosztagok körülkerítették.

Rendkívül erős harcok az összes frontokon

Madrid, november 4. A kormány hivatalos jelentése szerint elkezdődött harcok folynak Madridtól délre, ahol a kormánycsapatok elfoglalták Cienpozuleos helységet, de fel kellett adniok Villa Vicioza de Odont és Mostolest. Ezen a helyen a felkelő csapatok rendkívül erős nyomást gyakorolnak a kormány frontjára. Cuenka körzetben a kormány Ordia ell Teion és Oquenda irányában halad előre. Asturiában nem volt semmiféle katonai művelet. Aragonában a kormány bombázott egy felkelő csoportot, melynek tizenöt halottja volt. A kormányrepülőek bombázták Parla, Illescas, Humares, Sesena és Groinon felkelők központokat. Humanes állomása lángokban áll. Velezede Penadullában harminc felkelő katonát a kormánycsapatokhoz pártolt át.

Gibraltár, november 4. A felkelőcsapatok sietve küldenek új erősítéseket Esteponacare városa körüli frontra, ahol a kormánycsapatok rendkívül erősek. Malagait jelentés szerint a miliciák erős offenzívát indítottak a felkelők ellen. A miliciák jelentékeny erősítéseket kaptak. Az állandó esőzés megnehezíti a felkelők munkáját.

Véletlenül agyonlőtte barátját egy hetedik gimnázista

TIMISOARA, november 4. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap este Timisoaran tragikus diák-szerencsétlenség történt. Gyurica György hetedi korszályos piarista gimnázistát barátja, Mesterházi Nagy Gyula agyonlőtte. A két gyermek revolverrel játszott, Mesterházi ugyanis el akarta adni fegyverét Gyuricának. Beszélgetés közben a revolver elcsúszott és Gyurica Györgyöt szíven találta. Mesterházi Nagy Gyula apjával együtt a rendőrségen jelentkezett.

Hátborzongató közönnel ismeri be tettét a galati tömeggyilkos

Galati, november 4. Tegnap este átszállították Brailából Galatra Alexandru Andrei Berila szökött fegyencet, aki a Mandanis házaspárt és négy segédjét bestiális módon meggyilkolta. Az állomáson nagy embertömeg várta a gyilkos érkezését, megakarták lincselni.

A rendőrségnek a Galati előtti első megállónál kellett leszállítania a vonatról a gyilkost és így mellékuccakom keresztül a tett színhelyére vezetnie, hogy a tömeg dühétől megmentse.

A gyilkos hátborzongató nyugalommal mondotta el a helyszínen, hogyan követte el a gyilkosságot és egészen a részletekbe menő leírását adta az eseményeknek. A kihallgatást végző hivatalos személyek elszőnyülködve hallgatták az elvetemült ember vallomását, aki nem kelti normális ember benyomását.

A nyomozást vezető kérdéseire, hogy mi tette volna, ha tizenlét személyt talált volna hat helyett, a következőképpen válaszolt:

— Megöltem volna mind a tizenkettőt, mert olyan rossz óra jött rám.

A tömeggyilkost az esküdtszék elé utalják, mely még ebben az ülészakban, tehát 15 napon belül ítélkezni fog fölőtte.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. F. nyomasztó Célj. Strada Barza L. Fog. 18. Telefon: 2-81

Strasser-Raszkol

Azt hittük annak idején, hogy a diákala-pon gyilkoló Raszkolnyidon, még pedig a cári O-laján s egy saját mag-nagy író fantáziájában.

Napjainkban egyre tö-annak, hogy az orosz di-hajtása abban a mérték-európai típusa, amelye-kori Oroszország európa-

Raszkolnyikov abból a-hogy joga van a gyilkol-méye — természetesen-szerint — többet jele-mint egy öreg, zsugori-élete kioltásával inkább-cselekedtet hajt végre.

Raszkolnyikov, amikó-dája lebegett szemei el-nélkül áldozott fel száz-száma, amelyet a ne-sított.

Strasser Károly, a bu-előt viszont alighanem-cselet cinizmusa és korá-lebegtetett, amikor Béc-a vonaton meggyilkolta-jómódu román asszonyt.

Valószínűleg ez a Bég-dög, mint Raszkolnyik-hogy éppúgy tuibcsúlt-jelentőségét, mint ne-taga. A világ, amit ne-kiméletlenség, a törtéte-ron és lelkiismeretlenség-gondolta, hogy amit má-bad csinálnak, különböz-kalozóbogója alatt, azt-csinynben és a saját szá-

Öt tehát, mert azt h-rajta vesztetni.

Tévedett s most felte-róság előtt csak szemé-lholott Strasser-Raszkol-személy, hanem egy eg-nemzedék szimboluma.

A felelőtlenség, a kö-gyakorlati képviselője, s-főleg abban különbözik, ismeretfurdalásai sincse-bűnösnek s nem vágyik

S valóban: Strasser K-egész kor büne lappang-felelősségre vonja, egy-egész nemzedékét felelő-

1 négy arab ur a királyi biz-

A királyi bizottság e-és november 11-én meg-mely az angol trónbesz-igazságos és végleges-kozni Palesztina, sjuioy

Jeruzsálemben meg m-az „arab királyok beava-nannak, akik e mögöt-manszot látnak az arab

A négy arab király sa-mindenekelőtt a arab sa-zsidó lapok sem mente-lyásától. S amit erről t-ny igaz, mint ahogy t-

Egyelőre feltevéseiről-az arab uralkodóknak-hoz intézett felhívását-ártalmát, önkéntlenül-ut, hogy egyetlen polit-erre a váltóra, egyetlen

Gyarmati viszályok-ában, gyakran haszná-zallusaitkat, a mahara-asonló célokra, anélkül-vatkozásnak” bármilyer-ája lett volna.

Sőt, Palesztinában is-gyszer egy királyi beav-arályra gondolunk, aki-“ próbált és nyilván-áviratot, melynek tartá-m emlékszik már... N-

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. F. nyomasztó Célj. Strada Barza L. Fog. 18. Telefon: 2-81